

Fördjupning av översiktsplanen Värnamo stad

Särskilt utlåtande

Godkändes av samhällsbyggnadsnämnden 2021-12-08

Fördjupningen av översiktsplanen för Värnamo stad består av följande handlingar:

- Planbeskrivning (antagandehandling)
- Bilaga I: Miljökonsekvensbeskrivning inklusive särskild sammanställning
- Digital karta, StoryMap
- Tillgänglighetsanpassad version
- Samrådsredogörelse
- Särskilt utlåtande inklusive länsstyrelsens granskningsyttrande
- Illustrationsunderlag: Utvecklingsområden (antas inte av kommunfullmäktige)

Alla planhandlingar finns tillgängliga på kommunens webbsida:
<https://kommun.varnamo.se/miniwebbar/oversiktsplanering.html>

Sammanfattning

Fördjupningen av översiktsplanen (FÖP) för Värnamo stad är ett vägledande dokument som anger kommunens långsiktiga utvecklingsstrategi och grunddragen i användningen av bebyggelse, mark- och vattenområden för centralorten med omland. FÖP:en utgår från lokala, regionala och nationella mål och strategier, omvärldsanalyser samt medborgardialoger som hölls tidigt i planprocessen.

Fördjupningen av översiktsplanen tar sikte mot år 2035, men innehåller även en utblick mot 2050. Till FÖP:en hör förutom planförslaget en bilaga, miljökonsekvensbeskrivning (MKB) samt ett illustrationsunderlag med utvecklingsområden. Samrådsredogörelsen redovisar de yttranden som kommit in under samrådet samt kommunens kommentarer och redogörelse för hur dessa har resulterat i revideringar av planförslaget.

Förslaget till fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad var utställt för granskning från den 24 maj till 23 augusti 2021. Under granskningsperioden kom totalt 28 yttranden in. I det här dokumentet redovisas de inkomna yttrandena samt hur synpunkterna kommer att tillgodoses.

Det omarbetade förslaget planeras att först godkännas av planens politiska styrgrupp, samhällsbyggnadsnämnden, för att sedan överlämnas till kommunstyrelsen för beredning inför ett eventuellt antagande i kommunfullmäktige. Fördjupningen av översiktsplanen planeras att bli antagen av kommunfullmäktige under det första kvartalet 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	5
Vad är ett särskilt utlåtande?	5
Hur har granskningen gått till?	5
Granskningsförslaget	7
Vilka har lämnat synpunkter?	9
Behov av kompletterande förankring med politiken inför antagande	10
FÖP:en efter granskning	15
Länsstyrelsens granskningsyttrande	17
Granskningsyttranden	20
Intresseorganisationer, föreningar och politiska partier	23
Kommunala förvaltningar	40
Övriga inkomna synpunkter	44
Bilaga: Länsstyrelsens granskningsyttrande	49

Inledning

Planförslaget utgår från lokala, regionala och nationella mål och strategier och tidiga medborgardialoger. Fördjupningen av översiktsplanen utgår från kommunens *Översiktsplan - Mitt Värnamo 2035*. Planhorisonten är satt till 2035 med en utblick mot 2050.

I detta särskilda utlåtande redovisas de yttranden och synpunkter som kommit in under planens granskning samt hur och i vilken omfattning kommunen har valt att tillgodose dem.

Vad är ett särskilt utlåtande?

Enligt plan- och bygglagen ska kommunen vid upprättandet av en översiktsplan samråda denna med länsstyrelsen, berörda kommuner och regionala organ som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och planering av transportinfrastruktur. Kommuninvånare, föreningar och andra myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse av förslaget ska också ges tillfälle att delta i samrådet.

Planförslaget ställs därefter ut för granskning och parterna ges möjlighet att stämma av planförslaget efter samrådet och att återigen inkomma med synpunkter. Kommunen ska efter avslutad granskning sammanställa inkomna synpunkter i ett särskilt utlåtande. Det särskilda utlåtandet redovisar inkomna synpunkter och hur kommunen har tillgodosett dessa. Det särskilda utlåtandet ska efter planens antagande vara en bilaga till översiktsplanen.

Detta dokument utgör det särskilda utlåtandet för Värnamo kommuns fördjupning av översiktsplan för Värnamo stad.

Hur har granskningen gått till?

Värnamo kommuns förslag till ny fördjupning av översiktsplanen har under perioden 24 maj - 23 augusti 2021 varit utställt för granskning. Olyckligtvis har granskningsperioden förlagts under semestern, vilket inneburit att den obligatoriska två månadernas granskningsperiod har utökats med en månad. Den för tiden pågående pandemin har naturligtvis också påverkat granskningen och vilka kommunikationsinsatser som har kunnat genomföras.

Kommunen publicerade kungörelsen på kommunens digitala anslagstavla den 22 maj och införde en tidningsannons i Finnveden.nu den 24 maj. Utöver kungörelsen har information om granskningen gått ut via kommunens sociala mediekkanaler, Facebook och Instagram. Alla notiser har hänvisats till kommunens miniwebb för översiktsplanering, där ytterligare information och planförslagets olika handlingar har funnits tillgängliga. Granskningen har, under hela perioden den pågått, återkommande uppmärksammats genom samma kanaler.

Fysiska utställningar av planförslaget har under perioden funnits tillgängliga för allmänheten på stadsbiblioteket, FIGY-gymnasiet, Värnamo simhall och i stadshuset. Utöver de fysiska utställningarna har planen funnit tillgänglig på kommunens miniwebb för översiktsplanering, <https://kommun.varnamo.se/miniwebbar/oversiktsplanering.html>

Under granskningsperioden har ett antal riktade, digitala informationstillfällen erbjudits olika intressegrupper. Ett tillfälle riktades till stadens näringsliv och genomfördes i samverkan med Värnamo Näringsliv AB. Värnamo Näringsliv stod för inbjudan, anmälan samt plattformen. På mötet deltog omkring 30 näringsidkare. Ett annat tillfälle riktades till stadens olika föreningar. För tillfället skickades riktade inbjudningar till några utvalda föreningar: Värnamo hembygdsförening, Historiska Sällskapet, Åkrokens Kolonistugsförening och Aktiva seniorer. Ett dialogtillfälle anordnades i samarbete med kommunens mark- och exploateringsavdelning för koloniträdgårdsföreningarna på Sörsjö. Utöver dessa riktade dialogtillfällen erbjöds också ett tillfälle för en bredare allmänhet. En uppmaning om att anmäla sig till tillfällena annonserades i Finnveden.NU, sociala medier och på webbplatsen. På grund av för få anmälningar ställdes mötet riktat till allmänheten in.

En åtgärd för att nå ut under granskningen som har varit möjlig tack vare pandemin är att en enklare broschyr skapades och fanns tillgänglig i samband med vaccinering i Gummifabriken.

Granskningsperiodens "Cykelfokus"

Planförslaget har en tydlig målsättning om att uppnå en hållbar utveckling. Denna målsättning tydliggörs bland annat av flera ställningstaganden i syfte att öka andelen som väljer att transportera sig med cykel i staden. Tiden för granskningen sammanföll även med andra kommunala projekt i samma syfte.

I syfte att nå ut till allmänheten och fråga hur man vill se utvecklingen av cykelinfrastrukturen, togs en digital enkät fram med några få frågor. Det vidare syftet var att undersöka hur betydelsefull frågan är för Värnamoborna och därmed vilken vikt den bör ges i den efterkommande planeringen. Enkäten innehöll dels flervälsfrågor av strategisk karaktär, men även öppna frågor för att genom platsspecifika exempel peka på vilken utvecklingspotential man såg för stadens cykelinfrastruktur. Utvecklingsavdelningen hade sytt upp drygt 100 cykelsadelskydd av återvunnet tyg i samarbete med ett arbetsmarknadsprojekt. Information om enkäten och en hänvisning med QR-kod fästes på cykelsadelskydden, som därefter placerades ut på parkerade cyklar invid järnvägsstationen, större arbetsplatser och besöksmål.

Resultatet av cykelenkäten

Vad som särskilt framgår av enkätsvaren är den ovärderliga kunskap och det engagemang som Värnamoborna har i frågan. Vidare att det finns en vilja att cykla i större utsträckning och att satsningar i stadens cykelinfrastruktur hade bidragit till det.

Totalt har 119 Värnamobor valt att svara på enkäten som har funnits på kommunens webbplats under sommaren. På flervälsfrågan "Vad som skulle få dig att cykla mer" har flest kryssat för alternativen: "sammanhängande cykelvägnät" (81 st), "fler separerade cykelvägar" (77 st), "bättre möjlighet att ställa cykeln på väderskyddad plats med möjlighet att låsa fast den" (66 st) och "tryggare cykelöverfarter" (61 st). Alternativen "cykelgarage", "bättre möjlighet att duscha och byta om på arbetsplatser", "skolor och bättre belysning" menar färre (omkring 15 st/fråga) skulle påverka dem att i högre grad cykla.

Flera har valt att utveckla sitt svar och då framkommer bland annat att om man ska vara villig att investera i en dyrare cykel, såsom lådcykel eller elcykel, måste det även finnas säkrare cykelparkeringar på strategiska platser i staden. Flera framför även önskemål om tydligt separerade cykelvägar som är vigda för cyklister.

Av de svarande har 83 stycken även valt att peka ut en plats på kartan där man hade velat se förbättringar för cyklisterna. Åtgärderna varierar i omfattning och handlar mestadels om vilka sträckor man hade velat se en separat cykelväg eller vilken plats där man anser att en cykelöverfart hade varit lämplig. Det finns några platser i staden där många hade velat se cykelinfrastruktursåtgärder. En sådan plats är förbi järnvägsstationen som upplevs som svår och otrygg för cykling. En annan plats är den centrala passagen över järnvägen. Här har både synpunkter rörande viadukten och cykeltunneln under järnvägen givits. Förbindelsen framförs som betydelsefull för cyklisterna och att det finns behov av att, ur ett cykelperspektiv, förbättra kopplingen.

Många har valt att peka ut platser och åtgärder som saknar en direkt koppling till staden. Många föreslagna åtgärder handlar dock om att kunna ta sig från stadens omland såsom Hörle, Åminne, Fryele och Tännö in till Värnamo med cykel. Fler synpunkter handlar även om att förbättra kopplingen mellan omlandet och stadens cykelvägnät med trygga överfarter.

Enkätresultaten och de inkomna synpunkterna kommer nu att fördelas ut till olika delar av kommunens organisation som arbetar med cykelfrågor. De strategiska, mer övergripande, synpunkterna kommer att behandlas inom denna processen, att ta fram en ny fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad. Synpunkterna kommer, i den grad som är möjlig, att arbetas in i förslaget. I efterkommande planering såsom detaljplaner och bygglov kommer kommunen sedan att behöva förhålla sig till vad som bestämts i FÖP:en och på så sätt kommer synpunkterna långsiktigt att realiseras.

De synpunkter som berör utveckling på en specifik plats kommer att tas upp i den kommande kommunala cykelstrategin och framförallt åtgärdsplan för cykling, som kommunen har som ambition att ta fram. I åtgärdsplanen kommer utvecklingsförslag att listas samt tidsättas och man kommer även kunna knyta den till en budget.

Slutligen kommer de synpunkter som inkommit som berör driften av stadens nuvarande cykelinfrastruktur lämnas till den avdelning på tekniska som arbetar med dessa frågor.

Granskningsförslaget

Fördjupningen av översiktsplanen för Värnamo stad består av en huvudsaklig del, planförslaget och till denna två kopplade bilagor. Efter samrådet har den fördjupade delen kring utvecklingsområden samt konsekvensbeskrivningen bilagts planförslaget. Syftet var att tillgängliggöra planförslaget och underlätta dokumentets läsbarhet. Eftersom bilagan med utvecklingsområdena är en utveckling av de ställningstaganden som tas i planförslaget, sågs detta som möjligt.

Planförslaget i sin tur består av tre delar:

- En inledande del som tar upp bakgrund och syfte, förutsättningar, hållbar utveckling och de scenarier eller alternativ vi har arbetat fram under programsamrådet.
- Den andra delen tar upp planförslagets målbild/strukturbild som principiellt sammanfattar önskad utveckling av Värnamo stad.
- Den tredje delen inleds med den sammanfattande mark- och vattenanvändningskartan som redogör för föreslagna användning under planperioden fram till 2035. Förutom denna

består kapitlet av nio utvecklingsteman. Dessa är tematisk indelade och tar upp de för planförslaget betydelsefulla övergripande frågor såsom: "Bebyggelseutveckling", "Trafik och omställning" och "Klimatanpassning".

- Bilaga I: Planförslagens miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Delen behandlar de betydande konsekvenser som planförslaget kan förväntas att ge upphov till.
- Ullustrationsunderlag: Innehåller planens 27 utvecklingsområden. Varje område beskrivs utifrån nuläge samt med ett utvecklingsförslag.

En digital berättelsekarta (StoryMap) har tagits fram. Berättelsekartan ska ses som ett komplement till planförslaget som beskrivs ovan. I kartan finns bland annat de kartor som också förekommer i granskningshandlingen. Verktöget möjliggör att zooma i kartorna och lägga till och ta bort information, för att underlätta läsbarheten av kartorna. Till kartorna finns även viss information, men berättelsekartan enskilt utgör inte granskningshandlingen utan kan ses som en kortversion av den.

Slutligen finns en tillgänglighetsanpassad version av granskningshandlingen som bland annat synskadade personer kan tillgodogöra sig. Denna version är även bättre webbanpassad och kan med fördel läsas i en mobil enhet.

Vilka har lämnat synpunkter?

Utöver de som svarat på enkäten har det inkommit 28 yttranden över granskningshandlingen. Det begränsade antalet kan tolkas som att många är nöjda med planförslaget, men troligen beror det på ett bristande intresse och brister i hur kommunen når ut med information om granskningen. Många har valt att svara på cykelenkäten, vilket kan tolkas som en väg fram för hur kommunen ska verka för ett bredare representation. Det måste vara enkelt och lätt att sätta sig in i förslaget och tycka till.

Relativt många intresseorganisationer har inkommit med synpunkter, vilket ses som positivt då dessa representerar många invånare. Av dessa utmärker sig de tre koloniträdgårdsföreningarna på Sörsjö som har reagerat på förslaget som skulle kunna innebära förändrade förutsättningar för deras verksamhet i Sörsjö.

Att granskningsperioden har sammanfallit med 2021 års semester tros ha bidragit till att många valt att begära förlängd svarstid. Under perioden har cirka tio ansökningar inkommit och lika många har beviljats. Sista svarsdag beviljades till och med den 17 september. Trots semestern, görs slutsatsen att granskningsperioden skulle ha varit längre, samtidigt som det finns fördelar med att hålla den långa processen att ta fram en översiktsplan så samlad och kort som möjligt.

Synpunktslämnande grupp	Antal synpunkter	Övrigt
Externa myndigheter och kommuner	7	
Intresseorganisationer, föreningar och politiska partier	11	
Interna myndigheter och bolag	3	
Övriga inkomna synpunkter	6	
Totalt	28	

Behov av kompletterande förankring med politiken inför antagande

Under arbetet med att sammanställa synpunkterna efter avslutad granskning har den politiska arbetsgruppen uppmärksammat ett behov av kompletterande förankringsarbete. Detta i syfte att uppnå en önskvärd, bred politisk enighet i en rad frågor inför att planen blir antagen i kommunfullmäktige.

En förankringsprocess har inletts där den styrande alliansen har framfört en rad synpunkter på i huvudsak de ställningstaganden som finns i planbeskrivningen efter varje tematiskt kapitel. Det rör sig framförallt om ställningstagande kring planförslagets fokus på omställning mot mer hållbara transporter. Den parallellt pågående processen att arbeta fram *Plan för trafik*, bland annat i enlighet med kommunens intentioner i planförslaget till ny fördjupning, har ökat förståelsen och satt fokus på frågan vilket har inneburit ett förankringsbehov mellan oppositionen (Socialdemokraterna) och den styrande alliansen. Detta har lett till att vissa ställningstaganden omformulerats.

Projektledningsgruppen har därefter konsulterat arbetsgruppen kring de önskemål som framförts och huruvida dessa är möjliga att genomföra utan att planen ska ställas ut för ny granskning samt om de är förenliga med planförslagets huvudsakliga syfte om hållbar utveckling. Efter detta har förslag på revideringar redogjorts för oppositionen, som i sin tur har ställt sig bakom dem.

Nedan återfinns, under respektive temas rubrik, de revideringar som föreslås genomföras inför antagande. Förvaltningens kommentarer och förslag till revideringar återfinns under ”Kommentar”.

Övergripande synpunkt

Den politiska majoriteten önskar se ett initialt ställningstagande som klargör att det i huvudsak är de i planförslaget förekommande ställningstaganden som antas i kommunfullmäktige.

Svar: Det finns en risk för missförstånd om ställningstagandena inte läses tillsammans med övrig textmassa. Skrivningar och tillhörande kartor med mera leder fram till de ställningstaganden som redovisas sist i varje tema. Det är svårt att författa ställningstaganden som omfattar all nödvändig bakgrund. Idag finns en läshänvisning inledningsvis i dokumentet som klargör och beskriver att de politiska ställningstagandena återfinns sist i varje tema. Detta kommer att betonas för att förtydliga ställningstagandenas särskilda politiska betydelse i dokumentet.

Bebyggelseutveckling

Den politiska majoriteten vill att orden: integration, jämställdhet och jämlikhet läggs till ställningstagandet.

- Förtätning i staden ska medverka till att skapa en blandning av bostadstyper.

Kommentar: Nytt ställningstagande. Förtätning i staden ska medverka till att skapa en bland-

ning av bostadstyper vilket bland annat kommer att bidra till mer integration, jämställdhet och jämlikhet.

- Kommunen ska verka för att utlokalisera verksamheter som inte är förenliga med blandad bebyggelse till ett av stadens verksamhetsområden.

Kommentar: Nytt ställningstagande. Kommunen ska i samverkan med näringslivet verka för att centralt belägna verksamheter som inte är förenlig med blandad bebyggelse omlokaliseras inom planområdet till ett av stadens verksamhetsområden.

Trafik och omställning

- Kommunen ska tillskapa fler gång- och cykelkopplingar förbi järnvägen och Lagan.

Kommentar: Nytt ställningstagande. Kommunen ska tillskapa fler gång- och cykelkopplingar, broar och tunnlar över järnvägen och Lagan.

- Kommunen ska skapa bättre möjligheter till cykling mellan Värnamo stad och dess omland, inklusive kranstötter.

Kommentar: Nytt ställningstagande. Kommunens ska verka för bättre möjligheter till cykling mellan Värnamo stad och dess omland, inklusive kranstötter.

- Vid utbyggnads-, förtätnings- och omvandlingsprojekt ska trafikinfrastruktur säkerställas, kvalitén höjas och fler funktioner tillföras trafikrummet.

Kommentar: Förtydligande. Vid utbyggnad-, förtätnings-, och omvandlingsprojekt inom staden ska fler funktioner såsom klimatanpassningsåtgärder, gång- cykelväg, sociala ytor och ytor för kollektivtrafik tillföras trafikrummet.

- Kommunen ska minimera kapacitetshöjande åtgärder för bilen.

Kommentar: Ställningstagandet avlägsnas. Det bedöms möjligt och i linje med planförslagets huvudsakliga syfte, hållbar utveckling. Arbetsgruppens bedömning är att förslaget om att ersätta det med en skrivning kring att säkerställa viss infrastruktur för bilen är svårare att förena med planförslagets syfte.

- I vidare planering ska en detaljplan tas fram i syfte att lösa framtidens eventuella parkeringsbehov i centrum. Detaljplanen ska förläggas enligt kriterier i fördjupningen av översiktsplanen för Värnamo stad. Ett genomförande av detaljplanen ska initieras först när behov finns.

Kommentar: Ordet "eventuella" stryks i ställningstagandets första mening.

Skola, omsorg och sociala värden

- Kommunen ska verka för att antalet förskoleplatser speglar befolkningsökningen.

Kommentar: Ny skrivning. Kommunen ska verka för att antalet förskoleplatser speglar behovet.

- Kommunen ställer sig positiv till att Värnamo sjukhus exploaterar parkeringsplatser för bebyggelseutveckling av olika boendetyper för komplettering av sjukhusverksamheten.

Kommentar: Ny alternativ skrivning. För att tydliggöra sjukhuset som målpunkt i staden ställer sig kommunen positiv till att nya byggnader inom sjukhusområdet placeras i anslutning till i planförslaget utpekade utvecklingsstråk, om det är lämpligt för verksamheten.

- Platser och stråk i stadsnära rekreativmiljöer ska tillgängliggöras genom anpassad slinga med hög tillgänglighet, tillgänglighetsanpassade faciliteter och möblering.

Kommentar: Förtydligande. Platser och stråk i stadsnära rekreativmiljöer ska göras tillgängliga för alla kommuninvånare, bland annat genom stigar anpassade för invånare med funktionsnedsättning.

- Kommunen ska i fortsatt planering verka för ett nytt samlat område för inomhusidrott (ishall, simhall och multisportshall). Platsen för området ska vara utpekad och redo att exploateras 2035.

Kommentar: Ny reviderat ställningstagande. Kommunen ska i fortsatt planering verka för ett nytt samlat område för inomhusidrott. Platsen för området ska vara utpekad och redo att exploateras 2035.

- Kommunen ska ta fram en utredning om Ljussevekas framtid som utomhusidrottsområde. Områden för utomhusidrott i staden ska säkerställas.

Kommentar: Ställningstagandet delas upp i två separata. Förslag på nya ställningstaganden. Kommunen ska ta fram en utredning om Ljussevekas framtid som utomhusidrottsområde. Större, stadsnära områden för utomhusidrott ska säkerställas.

Arkitektur och kultur

- Kommunen ska ta fram en arkitekturpolicy/arkitekturprogram med syfte att uppmuntra till attraktiv utformning av ny bebyggelse i staden.
- I samband med ny bebyggelse, förtätning och omvandling av befintlig bebyggelse, och till dess att kommunen har en gällande arkitekturpolicy, bör riktlinjer för gestaltning arbetas fram vid markanvisning, detaljplanering och projektering för respektive område eller stadsdel, framförallt för lite större projekt.

Kommentar: Förslag till alternativ skrivning för de två ovanstående ställningstagandena. Kommunen ska ta fram en arkitekturpolicy med syfte att stärka stadens attraktivitet. Policyn ska vara vägledande och syfta till att uppmuntra en god arkitektur i staden samt tillföra ett helhetsperspektiv i gestaltungsfrågor.

- Medborgare ska ges möjlighet att påverka gestaltningen av offentliga rum.

Kommentar: Kommuninvånare ska ges möjlighet att påverka gestaltningen av offentliga rum.

- I planering ska kulturmiljöunderlag användas och nytt underlag tas fram och ajourhållas.

Kommentar: Ställningstagandet stryks. Det bedöms av arbetsgruppen som möjligt eftersom likvärdigt ställningstagande finns i *Plan för kulturmiljö*.

- Kommunen ska verka för att utpekade kulturmiljövärden och kulturarv inom Värnamo stad med omland ska bevaras, brukas, utvecklas och tillgängliggöras för allmänheten. Planbestämmelser ska vid behov användas för att möjliggöra förändring i kulturhistoriskt värdefulla områden.

Kommentar: Förtydligande. Kommunen ska verka för att utpekade kulturmiljövärden och kulturarv inom Värnamo stad med omland ska bevaras, brukas, utvecklas och tillgängliggöras för allmänheten. Kulturhistoriska värden ska bevakas vid bygglovsprövning. Skydds- eller varsamhetsbestämmelser ska vid behov införas i detaljplanering.

Natur, rekreation och miljö

- Stadens sex gröna kilar ska respekteras och upprätthållas. Dess olika karaktärer ska klargöras, förtydligas och kopplas samman med stadens gröna stråk.

Kommentar: Kartmaterialet hörandes till grönkilarna förtydligas och ses över.

- I ett längre perspektiv ska del av grönkilen vid Sörsjö i planering lovgivande och exploatering beaktas som stadens nya friluftslivsområde.

Kommentar: Förslag till förtydligande. I utblick 2050 ska en del av grönkilen vid Sörsjö i planering, lovgivande och exploatering beaktas i syfte att utveckla ett nytt och till Borgen kompletterande friluftsområde för staden.

- Stadens södra gräns för sammanhållen, blandad bebyggelse ska under planperioden fram till 2035 utgöras av väg 27. Jordbruksmark belägen söder om väg 27 ska undantas stadsbebyggelse. Jordbruksmark belägen norr om väg 27 kan komma att tas i anspråk för stadsutveckling i form av sammanhållen, blandad bebyggelse.

Kommentar: Ett tillägg görs till ställningstagandet enligt följande. Stadens södra gräns för sammanhållen, blandad bebyggelse ska under planperioden fram till 2035 utgöras av väg 27. Jordbruksmark belägen söder om väg 27 ska undantas stadsbebyggelse. Jordbruksmark belägen norr om väg 27 och inom nuvarande tätortsutbredning kan komma att tas i anspråk för stadsutveckling i form av sammanhållen, blandad bebyggelse.

Klimatanpassning

- I områden som hotas av 100-årsflöden och i det fall inte åtgärder vidtas, bör det i princip inte tillkomma någon bebyggelse. Undantag gäller för enkla byggnader som garage och uthus. Mindre vägar och cykelvägar liksom aktivitetsytor kan anläggas.

Kommentar: Förslag till ny skrivning. I områden som hotas av 100-årsflöden och i det fall inte åtgärder vidtas, bör det i princip inte tillkomma någon bebyggelse. Undantag gäller för enkla byggnader och anläggningar.

Risk, hälsa och säkerhet

- I arbetet med förtätnings- och omvandlingsprojekt i Värnamo stad ska luftkvaliteten beaktas utifrån att undvika att ny bebyggelse inverkar negativt på luftkvaliteten. Ny tillkommande bebyggelse ska bidra till ökad andel hållbara transporter i staden och ska inte inverka negativt på luftgenomströmning.

Kommentar: Förslag på förtydligande. Ny tillkommande bebyggelse ska genom lokalisering, möjliggöra för fler att resa hållbart och till att luftgenomströmningen i gaturummen säkerställs.

- Riskområden för markföroreningar som berörs av planförslagets utvecklingsförslag ska utöver risk ur miljö- och hälsosynpunkt utgöra en prioriteringsgrund för vidare utredning och vid behov sanering.

Kommentar: Förslag på förtydligande. Risken för markföroreningar ska för föreslagna utvecklingsområden vara en prioriteringsgrund för vidare utredning och vid behov sanering.

FÖP:en efter granskning

I detta avsnitt sammanfattas synpunkter som rör viktiga strategiska frågor som har lyfts fram i inkomna yttranden. Här beskrivs också vilka större ändringar som föreslås inför att planförslaget kommer att läggas fram för antagande i kommunfullmäktige. Utöver detta helhetssvar kommenteras enskilda synpunkter i en sammanställning av samtliga yttranden sist i dokumentet.

Två tillkommande större projekt med påverkan på den fysiska utvecklingen

Under processen att ta fram ett förslag till ny fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad, som inleddes under 2019, har flera projekt aktualiserats. Två av större betydelse för planförslaget är behovet av en fotbollsarena lämpad för allsvenskt spel 2021 samt viaduktens framtid 2020. Det är kommunens bedömning att dessa projekt kommer att behöva drivas parallellt med antagandeprocessen av planförslaget och att dessa, så långt som möjligt, ska beakta förslaget, men att de olika processerna inte ska hämma varandra. Vid den första översynen av fördjupningen av översiktsplanen under nästkommande mandatperiod, kommunens första antagande av planeringsstrategi enligt plan- och bygglagen (PBL) 3 kap. 23 §, kommer dessa projekt att behöva arbetas in i fördjupningen.

Omställning till mer hållbara trafikslag

Ett i granskningshandlingen förekommande ställningstagande rörande hur kommunen ska verka för omställningen mot mer hållbara trafikslag avlägsnas. Ställningstagandet som avlägsnas är följande: ”Kommunen ska minimera kapacitetshöjande åtgärder för bilinfrakturen.” Bedömningen är att åtgärden är möjlig då det förekommer andra ställningstaganden för hur kommunen avser verka för omställning samt då ställningstagandet inte ersätts med ett i betydelse att kommunen ska verka för kapacitetshöjande åtgärder för bilen.

Grundskolor

Av barn- och utbildningsnämndens granskningsyttrande framkom att man hade kvarvarande synpunkter på planförslaget. Synpunkterna härrörde av oro kring behov av grundskoleplatser under planperioden, 2035. Synpunkterna kommer innebära att ytterligare ett förslag på möjlig lokalisering tas upp i planförslaget. Planförslaget kommer även kompletteras med en skrivning om att samhällsbyggnadsförvaltningen har ett parallellt pågående uppdrag från 2019 om lokalisering av en ny grundskola i Värnamo stad som oavsett planförslaget ska genomföras.

Apladalen

Hembygdsföreningen har i sitt granskningsyttrande flaggat för ett behov av att förbättra Apladalens skydd från utveckling som skulle påverka den centralt belägna natur- och kulturparken negativt. Planförslaget kommer i detta syfte kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen ska ta fram ett planeringsunderlag kring natur- och friluftslivsvärden som finns inom parken och i området i övrigt. Planförslaget kommer även att kompletteras med en skrivning som särställer parkens betydelse från Lagadalen i övrigt.

Stadsnära odling

Flera av stadens kolonistugeföreningar har reagerat under både planförslagets samråd och granskning. De har framfört synpunkter om att man önskar att kommunen säkrar stadens nu förekommande områden för odling och framför även önskan om ökade förutsättningar för

stadsnära odling. Kriterier för lämpliga lokaliseringar för odling förs in i planförslaget i syfte att verka för ökad möjlighet för odling för stadens invånare.

Inga principiella ändringar har gjorts avseende planens inriktning och mål. Med de föreslagna revideringarna av planhandlingarna kommer planförslaget läggas fram först för godkännande i samhällsbyggnadsnämnden, därefter för beredning i kommunstyrelsen och för antagande i kommunfullmäktige.

Länsstyrelsens granskningsyttrande

Länsstyrelsen i Jönköping har en särskild granskande roll av översiktsplanen i enlighet med plan- och bygglagen och redovisas därav under egen rubrik. Myndighetens granskningsyttrande kommer i sin helhet att vara en del av översiktsplanen efter planens antagande och redovisas i sin helhet sist i detta dokument. Av yttrandet ska det framgå om förslaget inte uppfyller lagkraven vad gäller riksintressen, miljö-kvalitetsnormer, redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning och bebyggelsens lämplighet i förhållande till hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen noterar att det endast är översiktsplanens huvudrapport som antas och att bilagan *Utvecklingsområden* därmed ska betraktas som ett planeringsunderlag. Det är viktigt att detta är tydligt i samband med att planen antas. Länsstyrelsens granskningsyttrande är skrivet med denna utgångspunkt.

Riksintresse

Flera av de områden där översiktsplanen föreslår en utvecklad markanvändning berörs av riksintresset Lagan nedströms Hörledammen. Det går inte att utesluta att en exploatering inom riksintresset kan innebära en påtaglig skada. Påverkan på riksintresset är beroende av vilken typ av åtgärder som ska genomföras och detta måste utredas i kommande detaljplanearbete. Inom vissa delar av riksintresset gör länsstyrelsen bedömningen att värdena kan vara relativt låga, exempelvis inom den föreslagna nya stadsdelen öster om Lagan mellan järnvägen och väg 27. Påverkan på riksintresset behöver dock även i detta fall utredas i kommande planprocesser.

Planhandlingen redovisar MSA-yta samt stopp-område för höga objekt från Hagshults övningsflygplats under riksintressen för kommunikation. Det är felaktigt. Dessa påverkansområden hör istället till riksintressen för totalförsvarets militära del.

I övrigt har riksintressen behandlats på ett tillräckligt sätt i översiktsplanen.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

MKN för vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten har i huvudsak behandlats på ett relevant sätt i översiktsplanen. Det är dock viktigt att den fortsatta stadsutveck-

Kommentar:

MSA-yta samt stoppområde för Hagshults övningsflygplats kommer att redogöras för under rubriken "Riksintresse totalförsvaret".

lingen sker utan påverkan som kan riskera försämring av den ekologiska eller kemiska statusen för vattenförekomsterna Lagan, Vidöstern och Härån. Viktiga frågor att hantera vid åtgärder i och intill Lagan är påverkan på de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna (flöde, konnektivitet och morfologi).

Vid all exploatering är dagvattenpåverkan en viktig fråga att hantera.

MKN för luft

Miljö kvalitetsnormer för luft behandlas på ett tillräckligt sätt i översiktsplanen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Denna fördjupning av översiktsplanen anger inga områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Mellankommunal samordning

Planförslaget innehåller inga förslag som föranleder länsstyrelsen att ställa särskilda krav på mellankommunal samordning.

Hälsa och säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion

Förorenade områden har behandlats på ett bra sätt i översiktsplanen. Det saknas dock ställningstagande om förorenade områdens hantering i detaljplaneprocessen. I kommande detaljplanläggning är det viktigt att förorenade områden utreds i tidigt skede i planprocessen. I efterföljande detaljplanering behöver stabilitetsfrågan utredas i de områden som berörs av risk för erosion och skred. Det saknas ställningstaganden kring hur risken för erosion och skred ska hanteras.

I övrigt har frågor om hälsa och säkerhet samt risken för olyckor och översvämning hanterats bra på en övergripande nivå i planen. Flera av områdena där kommunen anger en förändrad eller utvecklad markanvändning, berörs dock av de olika riskerna. Det är inte förrän samtliga relevanta riskfrågor utretts som det är möjligt att bedöma markens lämplighet för det som nu är föreslaget i planen. Det innebär att hänsyn till flera olika riskfrågor kommer att behöva tas i framtida planering.

Planförslaget kompletteras med de två ställningstaganden som länsstyrelsen saknar för hur markföroreningar och risk för ras och erosion ska hanteras i efterkommande planering.

Övrigt

Länsstyrelsen gör följande medskick inför framtida prövningar om upphävande av strandskydd. Flera av områdena där kommunen anger en förändrad eller utvecklad markanvändning berörs av strandskydd. Det är inte möjligt att utifrån den övergripande redovisningen i översiktsplanen ta ställning till om det finns särskilda skäl för att upphäva strandskyddet inom de föreslagna utvecklingsområdena. För att det särskilda skälet ”angeläget allmänt intresse” (tätortsutveckling) ska kunna tillämpas behöver det finnas en utredning om alternativa lokaliseringar, det vill säga en motivering till varför det allmänna intresset tätortsutveckling inte kan tillgodoses någon annanstans. En sådan redovisning saknas i översiktsplanen och behöver därför redovisas i kommande prövning.

Planförslaget kompletteras med skrivning om att alternativa lokaliseringar behöver utredas i efterkommande planering för att kunna motivera varför det allmänna intresset om tätortsutveckling inte kan ske någon annanstans.

Granskningsyttranden

Nedan finns alla yttranden som inkommit under granskningen samlade under några övergripande rubriker. Här finns även samhällsbyggnadsförvaltningen kommentar och en redogörelse för hur synpunkterna kommer att innebära revideringar av planförslaget.

Övriga externa myndigheter, företag samt grannkommuner

De externa myndigheter som har lämnat synpunkter är Region Jönköpings län, Trafikverket, E.ON Eldistribution AB samt kommunerna Sävsjö, Hylte, Gnosjö och Ljungby. Samtliga, förutom regionen, har svarat att man inte har något att erinra.

Region Jönköpings län

Sammanfattning

Region Jönköpings län gavs möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget under samrådet och kan i granskningen konstatera att regionens synpunkter tillgodosetts. Dock har regionen några synpunkter på sådant som bör förtydligas i fördjupningen av översiktsplanen.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län har tagit del av granskningsförslaget till ny fördjupning av översiktsplanen för Värnamo tätort. Under samrådet, som ägde rum hösten 2020, gavs regionen möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Regionen lämnade en synpunkt rörande jordbruksmark i planförslaget och senare lämnade regionen ett kompletterande yttrande om tätortstrafiken.

Regionen anser att granskningsförslaget uppvisar att regionens synpunkter från samrådet har tillgodosetts eftersom texten om jordbruksmark har förtydligats, liksom målsättningen att minsta möjliga jordbruksareal ska tas i anspråk, och då texten om stadstrafiken har ändrats.

Granskningshandlingens skrivningar gällande möjliga effekter av ny linjedragning för stadstrafiken i Värnamo, aktualiserar behovet av den utvärdering av stadstrafiken som regionen beslutat om.

I handlingen bör det framgå att även persontrafik nyttjar järnvägssträckan Göteborg/Kalmar.

Kommentar:

Kommunen noterar att regionen har ändrat inställning i frågan kring att planförslaget föreslår en linjenätsöversyn som ska ta hänsyn till föreslagen bebyggelseutveckling.

Kommunen vill upplysa regionen om att det framgår av texten att persontrafik förekommer på Kust- till kustbanan, sidan 56.

Vidare framgår det av texten att rangerbangården ska utlokaliseras och det är önskvärt att det av texten framgår tankar eller förslag på eventuell ny lokalisering.

Regionen önskar att fördjupningen av översiktsplanen arbetar med järnvägsstationen med målsättningen att utveckla stationsområdet genom att förse området med service och göra det lättillgängligt så att stationen på ett naturligt sätt binds samman med stadskärnan och blir en naturlig mötesplats. Ökad tågtrafik och eventuella framtida uppställningsspår i Värnamo kan antas medföra ökat buller. Därför måste det tydligt framgå i planen att kommande exploatering intill järnvägen och stationen ska utformas så att bullerfrågan hanteras på ett bra sätt i kommande planer och bygglov.

Enligt en nyligen genomförd åtgärdsvalstudie (ÅVS) finns det på sikt behov av dubbelspår på sträckan Alvesta-Hillerstorp. Därav bör kommunen i sin strategiska planering säkra ytor utmed den delen av järnvägen ifråga som ingår i planområdet.

Trafikverket

Trafikverket framförde synpunkter under samråds-skedet och har inget ytterligare att tillföra vad gäller planförslagets granskningshandling.

Gnosjö kommun

Gnosjö kommun har tagit del av förslaget till fördjupning av översiktsplanen för Värnamo kommun. Kommunens samhällsutvecklare har till undertecknad framfört att vi inte har något att erinra mot det upprättade förslaget.

Vidare att det i planförslagets utblick 2050 föreslås ett triangelspår norr om Värnamo stad som även skulle kunna ha funktionen av rangering mellan järnvägsbanorna. Förslaget beskrivs dels under framtidsbilden, men även under utvecklingstemat för trafik och omställning.

Planförslaget föreslår utveckling kring båda stationer i staden som är i linje med vad regionen föreslår. I kommunens kommunövergripande översiktsplan förekommer även ställningstagande kring betydelsen av att tillgängliggöra centralstationen och utnyttja Rörstorpstationens potential bättre.

Trafikbuller från stadens järnvägstrafik och utvecklingen av staden omnämns under planens tema för risk och säkerhet som en fråga som måste hanteras och lösas i förhållande till lagstiftning och tidigare kommunala ställningstaganden för att den föreslagna utvecklingen ska kunna äga rum. I det till planen bilagda planeringsunderlaget, *Utvecklingsområden*, omnämns trafikbuller som en risk att hantera vid utveckling kring järnvägen.

Planförslaget kommer att kompletteras med information om att utvecklingen av partiellt dubbelspår på järnvägsbanan mellan Hillerstorp och Alvesta på sikt kan komma att påverka markanvändningen (särskilt invid Rörstorpstationen) i linje med triangelspåret.

Kommentar: -

Kommentar: -

Hylte kommun

Hylte kommun har fått förlängd svarstid till 2021-09-03. Hylte kommun har tagit del av handlingarna till fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad och har inget att erinra. Planområdet gränsar inte till Hylte kommun och bedöms inte heller på annat sätt påverka kommunen genom exempelvis kollektivtrafikförbindelser, viktiga vägar/väganslutningar, serviceutbyte med mera. Inga mellankommunala intressen med Hylte kommun omnämns i planen.

Ljungby kommun

Ljungby kommun ställer sig positiv till den fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad som Värnamo kommun har tagit fram. Förslaget är aktuellt och väl genomarbetat vilket ger goda förutsättningar till en positiv utveckling och ett mellankommunalt samarbete.

Förslaget lyfter och utvecklar flera av de frågor som är viktiga för ett mellankommunalt samarbete och som gynnar även grannkommuner. Det bidrar till en bredare arbetsmarknadsregion och utvecklar kommunikationerna med närliggande kommuners huvudorter. Ljungby kommun vill även framföra det mellankommunala intresset vad gäller den planerade höghastighetsjärnvägen då dess sträckning påverkar både Värnamo och Ljungby kommun. För Ljungby kommun är det av yttersta vikt att det finns ett lättillgängligt stationsläge för höghastighetsjärnvägen i Värnamo och ser positivt på att Värnamo kommun har ett tydligt ställningstagande kring den framtida tilltänkta höghastighetsjämvägens dragning och stationsläge.

Eon Elnät AB

Har tittat igenom det omarbetade förslaget och för Eon:s del har vi inget att anmärka på. Tycker att våra synpunkter har hanterats på ett tillfredställande sätt. Redogörelsen om elledningar på sidan 81 och 82 gör en bra sammanfattning av vilka anläggningar som finns och hur de förhåller sig till exploateringsområdena. Med det har vi på Eon inget mer att erinra.

Kommentar: -

Kommentar:

Värnamo noterar Ljungbys synpunkter och kan konstatera att man finner planförslaget förenligt med kommunens egna tankar kring utveckling avseende mellankommunala intressen. Synpunkterna resulterar inte i några förändringar av planförslaget.

Kommentar: -

Intresseorganisationer, föreningar och politiska partier

Ett politiskt parti har valt att lämna synpunkter på granskningshandlingen. Många föreningar har valt att lämna synpunkter. Bland dessa de tre aktiva koloniträdgårdsföreningarna på Sörsjö samt Åkrokens koloniträdgårdsförening.

Socialdemokraterna

För att fördjupningen av översiktsplanen ska bli ett långsiktigt hållbart styrdokument krävs en bred politisk dialog och förankring.

Socialdemokraterna instämmer i att översiktsplanen bör ses över varje mandatperiod för att planen ska vara ett levande och aktualiserat dokument och därmed också fördjupningen av översiktsplanen. Dock krävs en längre tid för markplanering och andra strategiska frågor, ofta längre än en mandatperiod på fyra år, och därför är det av vikt att ha en bred politisk förankring rörande de ställningstaganden som tas upp i dokumenten.

Socialdemokraterna tycker att strukturbilden är ett bra planeringsverktyg för hållbar utveckling och vi motsätter oss inte i stort. Det är också bra att planen är indelad i olika områden. Det hjälper till att förtydliga fördjupningen av översiktsplanen och skapar struktur.

Vi kan inte komma ifrån att förtätning är vägen att gå för att maximalt kunna utnyttja befintlig infrastruktur och hålla nere andel jungfrulig mark och skog som annars måste exploateras. Vi håller med om att vi ska bygga samhället inifrån och ut. Dock måste man vid förtätning vara ytterst noga med att bygga in grönskan och öppna mötesplatser. Grönytor behövs som mötesplatser, lekytor och rekreationsområden, men ska också fungera som en attraktionskraft i kommunen. Det är viktigt att vi kan kombinera grönska och gatunät för säkerhet vid översvämning. Vid förtätning är det också av vikt att man ser över hur kombinationen med maximalt markutnyttjande och människors trivsel ska se ut.

Kommentar:

Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) överensstämmer kring betydelsen av grönstruktur och mötesplatser i samband med förtätning. Det är betydelsefullt bland annat ur ett socialt hållbarhetsperspektiv, men även för att hantera klimatförändringar. Det har varit SBF:s intention med planförslaget att svara upp emot dessa båda utmaningar. I planen finns ställningstagande som beskriver att vid förtätning ska grönyta säkerställas. Likaså finns ställningstaganden och utpekande av gröna kilar, noder och stråk vars syfte i huvudsak är att säkerställa grönstrukturen i utvecklingen av staden. Det finns även ställningstaganden och utpekanden för klimatanpassning. Planen beskriver rinnvägar, översvämningsbara ytor och områden med särskilt stora risker vid händelse av värmebölja.

Fler parkeringsplatser behöver vi redan idag och vi kommer trots det att se ett ökat behov, även om vi drar ned på biltrafiken till fördel för den hållbara trafiken är vi i Värnamo kommun fortfarande beroende av bil för arbetspendling och handel. Vi tänker oss att behovet av parkeringsplatser för både besökare och boende kommer att öka, särskilt i takt med den planerade förtätningen i centrum. Därför måste fler kombinationer med både allmän och boendeparkering kunna ske i bottenvåningen på nya bostadshus för att begränsa parkeringar på gata som i sin tur hindrar trafikflödet.

För en attraktiv och hållbar stad är det viktigt att skapa trygghet och tillit för att undvika utanförskap och för att kommunens invånare ska kunna växa och utvecklas som människor men också bidra till kommunens fortsatta utveckling. Socialdemokraterna vill gärna se fler exempel på integration, jämlikhet och jämställdhetsperspektiv i planeringsprocessen förutom blandad bebyggelse. Socialdemokraterna vill också gärna att medborgare och ungdomar särskilt inkluderas i framtagningsprocessen av stadsområdets utformning, arkitektur och kulturell gestaltning. Vi anser att det är viktigt att det i fördjupningen av översiktsplanen finns en redovisning över hur barn och unga har varit involverade i FÖP-processen.

Socialdemokraterna instämmer med behovet av att utveckla ett system som ger förutsättningar för hållbara transporter. När man pratar om kollektivt resande är säkerhet och tillgänglighet nyckelbegrepp, men också smidighet. Det är dock viktigt att uppmärksamma den ekonomiska tillgängligheten och komma ihåg att avgifter kan stänga ute. Därför borde kommunen bevaka att taxorna hålls låga.

Bebyggelseutveckling:

I stycket om "Bebyggelse", anser vi, ska det läggas till att byggande i trä har en god energifaktor i jämförelse med stål och betong. Värnamo kommun saknar tyvärr fortfarande en träbyggnadsstrategi. Vi ser gärna att kommunen får en sådan.

Vid förtätning är det viktigt att öppna mötesplatser och grönytor byggs in då de har en attraktivitetskraft, men är också ett måste för klimatets skull.

Planförslaget föreslår avseende omställningen mot mer hållbar trafik att det framförallt är de trafikrörelser som händer i staden som både går och kan ställa om. Planförslaget verkar inte för att ställa om bilresorna till och från landsbygden där det ofta inte heller finns alternativ. SBF menar att det är de korta resorna som sker inom staden där vi har en möjlighet att tänka om kring. Enligt nationell resevaneundersökning står de korta resorna för en stor del av resorna idag och en reduktion av dessa hade därmed inneburit en stor förändring, exempelvis frigjort många p-platser. Planförslaget föreslår att belägningsgraden på våra parkeringsplatser ska bevakas och om denna tenderar att bli oacceptabel ska nybyggnation av p-platser initieras. SBF understryker dock att fram tills att vi har ett parkeringsbehov, i syfte att få till den nödvändiga beteendeförändringen för de korta bilresorna, att kommunen prioriterar utbyggnaden av infrastruktur för de hållbara trafikslagen

Planförslagets stora fokus på de hållbara trafikslagen, gång, cykel och kollektivtrafik, är ett exempel på hur planförslaget bidrar till en ökad integration, bland annat genom fler mötesplatser, men även för en ökad jämställdhet och jämlikhet. Det senare eftersom vi statistiskt vet att kvinnor i större utsträckning använder de hållbara transportmedlen och då gång, cykel och kollektivtrafik ur ett privat-ekonomiskt perspektiv är transportmedel som alla har tillgång till. Inte minst ur ett barnperspektiv är de hållbara alternativen de enda alternativet för barn att röra sig i staden.

SBF ser inte att en eventuell träbyggnadsstrategi behöver vara en del av planförslaget utan menar att denna kan om politiskt stöd finns tas fram i efterkommande planering, exempelvis i den arkitekturpolicy som planförslaget föreslås ska tas fram.

Se tidigare kommentar.

Det är viktigt att vi kan kombinera grönska och gatunät för säkerhet vid översvämning. Ovan ska framgå i ställningstagande vid förtätning.

Arkitektur och kultur:

Socialdemokraterna instämmer i värdet av en aktiv kultur. Arkitektur och kultur är så mycket mer än vackra byggnader och utsmyckning. De är ett forum för att människan uttrycka sig och utvecklas, och dess påverkan förändrar hela samhällen. Kulturen är en stor attraktionskraft, men framför allt är kulturen en demokratibärare och en inkluderande faktor.

Vi anser att det är viktigt att i det femte ställningstagandet skriva in att förutom medborgare ska särskilt barn och unga ges möjlighet att påverka gestaltningen av offentliga rum.

Skola, omsorg och sociala värden:

Socialdemokraterna tror inte att behovet av äldreboenden kommer att stagnera utan tvärtom öka om några år då befolkningen blir äldre och omsorgsbehovet mer komplicerat. Istället tror vi att det är viktigt att man i planering av nya områden även planerar olika typer av boendeformer för en åldrande befolkning. Vi anser därför att det ska skrivas under ställningstaganden att kommunen ska verka för fler äldreboenden liksom trygghetsboenden i Värnamo stad i blandad bebyggelse.

Gällande skolbyggnationer är ett stort identifierat problem det nya planerade bostadsområdet vid sjukhuset. Vi anser att FÖP:en bör ta ställning till det. När man planerar och bygger ett nytt bostadsområde ska tomt reserveras för förskola och man ska också analysera var barnen ska gå i skola. Det är viktigt att redan nu tittar ut lämpliga platser för skolor även om behovet i nuläget inte är så stort. För ska Värnamo växa så måste förskola - skola finnas med i planeringen. Det är också viktigt att berörda förvaltningar/nämnder får vara med redan i planeringen. Samarbete över förvaltningsgränser är viktigt och nödvändigt. Vi anser att dessa vägt beskrivs i de översta två ställningstaganden.

Socialdemokraterna anser också att man som ett av ställningstaganden under ”Sociala värden” skriver

Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt.

Inledningsvis i arbetet med att ta fram planförslaget har omsorgsförvaltningen tillfrågats kring vilka behov man under planperioden 2035 och utifrån sin verksamhet ser att förslaget ska svara upp emot. Omsorgsförvaltningen har framfört att man inte ser ett behov av att öka antalet platser för äldreboende (särskilt boende), däremot ett stort behov av att öka antalet trygghetsboende och tillgänglighetsanpassade boenden. Detta eftersom befolkningen blir allt äldre och andel äldre kommer fortsätta öka men samtidigt ser man att gruppen äldre blir allt friskare och att både viljan och möjligheten att bo kvar i eget boende kommer att öka. Behovet av äldreboenden måste naturligtvis följas upp kontinuerligt och ett eventuellt ökat behov fångas upp i aktualiseringen av planen. I dagsläget förekommer inte ett sådant behov som bör adresseras i planen. Omsorgsförvaltningen flaggar redan nu för att man i framtiden (längre fram än 2035) kan komma att behöva fler demensboenden eller kanske ombyggnation av äldreboende till mer specialiserade demensboenden.

Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt.

att kommunen ska verka för att föra in perspektiven integration, jämlikhet och jämställdhet i planeringsprocessen av nya områden som också ska redovisas.

Trafik och omställning:

Vi instämmer, liksom i översiktsplanen "Mitt Värnamo", i att Värnamo kommun ska arbeta strategiskt för hållbar trafikutveckling. Även ortssammanbindande GC-vägar ska ha ett underlag som innebär att det är "lättrampat" samt bra och säkra cykelparkeringar. Men det är också att se helheten i trafiksystemen, även för biltrafiken och att finna huvudleder avsedda för dess ändamål. Vi instämmer den analys som översiktsplanen gjorde, att bilen fortsatt kommer att vara ett viktigt transportmedel, framför allt för möjliggörande av boende på landsbygd och arbetspendling. Om kommunens befolkning ska växa med 6 000 invånare kommer också biltrafiken och behovet av parkeringsyta att öka. Därför instämmer vi inte i ställningstagandet att kommunen ska minimera kapacitetshöjande åtgärder för bilinfrastuktur utan anser att detta bör göras strategiskt och parallellt med utvecklingen av den hållbara infrastrukturen.

Samåkningsparkeringar är, instämmer vi, något som behöver finnas vid strategiska kommunikationspunkter. Men vi anser också att parkeringsplatser för handel och boende behövs. Vi tror inte att behovet av parkeringsplatser kommer att minska utan tvärtom öka även inne i Värnamo stad och därför är det viktigt att man inte minskar antal parkeringsplatser eller stagnerar i utvecklingen av dem, utan bygger smarta lösning vid nya boenden. Det som brukar framhållas ur klimatsynpunkt är parkeringsplatser där regnvatten kan sippra ner samt att det finns planterade träd som utöver grönskan också ger skugga. Därför anser vi att parkeringsplatser i övrigt bör skrivas in jämte pendlingsparkeringar.

Natur, rekreation och miljö:

Socialdemokraterna motsätter sig de ställningstagande att som rör upphävande av strandskyddet. Strandskyddet skall beaktas.

Utvecklingsområden:

För att fördjupningen av översiktsplanen ska vara

Se kommentar på sidan 11.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkten och hänvisar till det svar som gavs under samrådet.

ett hållbart och långsiktigt strategiskt styrdokument krävs en bred politisk förankring där man tar hänsyn till kommunens bästa.

För de områden som inte omnämns med synpunkter har socialdemokraterna inget ytterligare att kommentera.

1. Stadskärnan

I planförslaget står det att stadskärnan ska förtätas och utvecklas med blandad bebyggelse genom att exploatera parkeringsplatser och lucktomter. Då vi ser att det kommer att ske en ökning av biltrafiken, trots utvecklingen av hållbar trafik, är det viktigt att ersätta parkeringsplatser och inte stagnera i dess framtågande. Vi påminner om att det inte kommer att sluta köras bil i Värnamo de närmsta tio åren. Därför måste man bevara en mängd parkeringsplatser, både för de boende som pendlar med bil men också för dem som åker in med bil och handlar. Planförslaget pekar ut viadukten som en viktig väg och det anges att viaduktens nuvarande funktion bibehålls genom ersättande konstruktion eller renovering. Socialdemokraterna skulle gärna vilja se ett förslag på hur viadukten ska dras och var den ska mynna ut i stadskärnan.

2. Trälleborg

Folkets parks funktion som grön nod i staden ska tas till vara och utvecklas. Socialdemokraterna anser att texten ska förstärkas och tydligt peka ut Folkets parks kulturhistoriska värden under rubriken "Möjlig utveckling" samt att parkens gestaltning i form av scenladan och rotundan ska bevaras.

3. Västhorja och Gröndal

Det framgår av planförslaget att en av riskerna i området är farligt gods som transporteras på Gröndalsleden. Hur står detta i relation till att en ny skola och förskola planeras att byggas längst med Gröndalsleden/Sveavägen? Om FÖP:en identifierar Gröndalsleden bör en ordentlig avskärmning från skolan göras.

5. Ljusseveka

Socialdemokraterna tolkar att det i planförslaget inte föreslås någon förtätning förutom den planerade stadsdelen i Prostsjöområdet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkten och hänvisar till den tidigare kommentaren kring parkering.

Det till planförslaget tillhörande illustrationsunderlaget "Utvecklingsområden" kompletteras för utvecklingsområde 2 under rubriken "Möjlig utveckling".

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkten och hänvisar till det svar som gavs under samrådet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkten och hänvisar till det svar som gavs under samrådet.

Socialdemokraterna föreslår att man placerar stadens nya idrottsområde för inomhusidrott här istället för ett bostadsområde.

8. Vråen och Rörstorp

I nulägesbeskrivningen är det viktigt att peka ut att det i Vråen centrumområdet idag även finns vårdcentral och folktandvård. Bra med en skola till på expoområdet, troligtvis den snabbaste möjligheten till en ny skola. Men det kommer att bli många barn med skolorna och ny stadsdel. Så en konstgräsbana och kanske även ett utomhusbad vore fantastiskt. Framförallt om vi inte kan behålla badet vid sjukhuset.

13. Hornaryd, Vitarör och Sörsjö

Söder om väg 27 i Halmstadsvägens förlängning föreslås utveckling av Hornaryds verksamhetsområde för att längre söderut mer omfatta kompletterande småhusbebyggelser och omvandling av kolonihusområde. Socialdemokraterna är osäkra på det här förslaget. Kommer verksamhetsområdet att inkräkta på kommunens framtida utveckling.

20. Nöbbel/ Hjälshammar

Socialdemokraterna är negativa till bebyggelse vid strandlinjen, men mellan gamla och nya E4 går bra.

Värnamo hembygdsförening

Värnamo Hembygdsförening (VHF) har tagit del av granskningshandling med bilagor i rubricerad översiktsplan samt erhållit direktinformation från projektledningen för Apladalen specifikt.

Yttrande

VHF ser det som angeläget att i detta planskede se över och renodla begreppet Apladalenområdet. Det är önskvärt att Apladalens kärnområde i fortsättningen kan utgöra ett eget planeringsområde och inte som idag i plansammanhang beskrivas som en del av Laganstråket.

Apladalen är fortfarande Värnamos främsta varumärke. Naturparken är såväl kommunalt som regionalt unik både när det gäller kulturhistoriska byggnader och värdefull natur. Den har en stor framtida

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkten och kan konstatera att det i det till planförslaget hörande illustrationsunderlaget ”Utvecklingsområden” finns en beskrivning över den service som finns i Vråens centrum.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkter.

Kommentar:

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar hembygdsföreningens syn på att Apladalen ska särskiljas från Lagandalen i syfte att parken ska ges en särställning i plansammanhang. Förvaltningen överensstämmer i hembygdsföreningens syn på Apladalens betydelse för staden, framförallt med tanke på planförslagets målsättning om att staden i stor grad ska utvecklas inom nuvarande tätortsutbredning. Vidare ser förvaltningen att värdet av Apladalen är särskilt stort ur ett rekreation- och friluftslivsperspektiv som tätortsnära naturområde varav parkens sammanhang med Lagandalen är av stor betydelse. Även ur ett naturvärdesperspektiv är kopplingen till Lagandalen av stor vikt, spridningskorridor för arter kopplade till den värdekärna av ädelslövsträd som förekommer i stadens södra delar.

potential i att under ekars djupa grönska fortsätta vara en livgivare, traditionsbärare och trygghets-skapare så nära stadskärnan.

Alla dessa värden som Apladalen uppvisar är ett arv från tidigare generationer. I en föränderlig värld känner VHF en stark oro för hur Apladalens natur- och kultur ska bevaras, men också utvecklas väl för kommande generationer. Det är tyvärr inte alla inom de kommunala förvaltningarna som känner ansvar för och omsorg om kulturarvet, låt oss väl-villigt kalla det för hemmablindhet. VHF vill därför fortsätta diskussionen med samhällsbyggnads-avdelningen om att förstärka det planmässiga skyddet av Apladalen samt öka samverkan med regionala myndigheter för att bland annat lyfta de speciella naturvärden som redovisades i länsstyrel-sens naturinventering 1978.

Värnamo Naturskyddsförening

Vi anser följande:

- Jordbruksmark ska inte exploateras eller frag-menteras. Denna mark är allt för värdefull och kan inte återställas.
- Strandskydd ska respekteras.
- Naturvårdsfrågorna och bevarandet av den bio-logiska mångfalden måste komma på agendan igen.
- Dricksvattenfrågan är helt avgörande för om det ska vara möjligt för Värnamo stad att kunna växa sett till antal invånare. Det oroar oss att det bara finns en huvudvattentäkt, vilket ger en mycket sårbar dricksvattenproduktion.

En vädjan!

Gå varligt fram med Värnamo. Var rädd om Vidös-terns stränder. Var rädd om det omväxlande land-skapet med bördiga jordbruksmarker, det små-brutna kulturlandskapet, betande djur som håller landskapet öppet, stenmurarna och åkerholmarna. etta landskap är en del av Värnamos själ.

Trots att sambandet är av betydelse så överens-stämmer SBF om att Apladalen även ska hante-ras som sin separata del. SBF ser inget hinder att båda perspektiv finns representerat i planförslaget. Planförslaget kompletteras med en skrivning under temat för "Natur, rekreation och miljö". Ur ett kulturvärdesperspektiv menar SBF att beskrivningen under temat "Arkitektur, kultur och kulturmiljövär-den" är tillräcklig. Liksom utvecklingsområdet i illustrationsunderlaget "Utvecklingsområden" där Apladalen i utvecklingsskissen är utpekad som del av friluftslivsområdet Lagandalen.

Planförslaget kommer även kompletteras med ställningstagandet att en natur- samt friluftslivs-värdesinventering ska tas fram för Apladalen, men även för det större området ned mot Osudden. Inventeringen ska utgöra ett planeringsunderlag i vidare planering och beslutsfattande för Aplada-len. Indirekt menar SBF att inventeringen kommer innebära ett förbättrat skydd av bland annat Apla-dalen genom fördjupad och aktualiserad kunskap och en eventuell öppning för att i framtiden införa ett kommunalt reservat för området.

Kommentar:

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunk-terna kring jordbruksmark och strandskydd och menar att planförslaget i stort svarar upp emot dessa. Enbart i undantagsfall, där det allmänna intresset av att exploatera kan anses vara mer ange-läget ska strandskyddad mark och jordbruksmark kunna tas i anspråk.

Angående att prioritera naturvårdsfrågorna har kommunen ett ställningstagande att en kommun-övergripande naturvärdesinventering ska tas fram. Fördjupningen av översiktsplanen kommer att kompletteras med att en naturvärdes- samt fri-luftslivsvärdesinventering för Lagandalen mellan Apladalen och Osudden.

Dagens dricksvattenförsörjning med Ljusseveka vattentäkt bedöms inte avseende kvantitet utgöra en hinder för utveckling. Däremot finns vissa risker kopplade till kvaliteten av dricksvattnet varav det

En effektiv och hållbar markanvändning handlar om att låta staden växa med förnuft. Man måste inte ta varje öppen lucka i anspråk för byggande bara för att den råkar ligga i närheten av en sjö eller inom cykelavstånd till Värnamo. I Värnamo är även det näst bästa läget bra nog.

Värnamo näringsliv AB

Synpunkter på fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad utifrån ett näringslivsperspektiv. Nedan har vi sammanfattat viktiga punkter som vi vill förstärka och lyfta fram från Värnamo Näringslivs AB:s (VNAB) sida. Utifrån ett näringslivsperspektiv och attraktivitet för Värnamo stad.

Vi vill gärna ha ett kontinuerligt samarbete i nutid och framtid gällande dessa punkter då VNAB numera har funktionerna företagslots och näringslivsutvecklare som innan fanns hos Värnamo kommun.

Utvecklingsstråk

- Verksamheter inom exempelvis service och handel bör tidigt tas med i planeringen för en ny stadsdel samt ge förutsättningar för redan befintliga stadsdelar och besöksmål möjlighet att bedriva desamma verksamheter.
- När man planerar för offentliga anläggningar inom samhällsservice/tjänster vill vi se en samordning/samarbete för serviceverksamhet som kan utlokaliseras och bedrivas i privat regi.
- Vi ser det som positivt att industriområden omvandlas och förflyttas för att tillgängliggöra för transporter och göra kringliggande bostadsområden mer attraktiva
- Planering för infrastruktur som är anpassat för verksamheternas öppettider är av stor vikt för att tillgängliggöra för att få personal till arbetet på ett hållbart sätt särskilt när det gäller kollektivtrafik. Annan viktig infrastruktur är GC-vägar, samåkningsplatser och laddinfrastruktur.
- Vad gäller plan för ökad hållbar utveckling av infrastruktur och utökade gång och cykelstråk är det av vikt att säkerställa säkra stråk, övergångar och passager, särskilt områden kring skolverksamhet.
- Barnomsorg och skolor. Kategorin som nyttjar denna infrastruktur är av stor vikt för samhällets utveckling både gällande kompetensför-

vore önskvärt med en alternativ dricksvattentäkt. Detta är en fråga som hanteras i parallella processer.

Kommentar:

Förvaltningen noterar och överensstämmer i synpunkten av betydelsen av fortsatt samarbete mellan VNAB och plan- och byggavdelningen i det kommunala arbetet med strategisk fysisk utveckling.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkterna och menar att planförslaget är förenligt med dessa. I vidare planering av *Plan för trafik* med tillhörande åtgärdsplan ska utvecklingen av tillgängligheten till arbetsplatser för de hållbara trafikslagen utvecklas.

Se kommentar ovan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkterna och menar att planförslaget är förenligt med dessa.

sörjning till Värnamos verksamheter, men även för skatteintäkter. Därav är planeringen, service och attraktivitet av området och byggnader av stor vikt.

- Grönområden behövs för rekreation, för Värnamos attraktivitet och för att gynna folkhälsan. På så sätt är möjlighet till friska medarbetare större.
- Bygga arenor i samband med redan befintliga attraktiva områden/arenor. Om det sprids ut över staden finns risk för minskade synergiefekter i form av samordning till exempel service, tjänster, omklädningsrum med mera.

Industrimark

- Plan för framtida områden. Idag är mycket av industrimarken redan såld och nya områden behöver beredas inom snar framtid för att inte tappa nyetableringar.
- Infrastruktur kommer att bli viktig gällande till exempel att busshållplatser förläggs strategiskt och att tidtabeller är anpassade så att så många verksamheter som möjligt har nytta av dem, att gång- och cykelstråk finns, tillgängliga pendlingsparkeringar och att det finns en bra planerad laddinfrastruktur.

Bostadsområden

- Som tidigare nämnts är det viktigt att planeringen för service och tjänster påbörjas tidigt för att få till bra nyetableringar.
- I bostadsområden behöver planering för trygghet göras och samarbeta med experter inom området.
- I de olika bostadsområdena ge förutsättningar för att lätt tillskansa sig friskvård.
- Vid planering ta med de unga vuxnas önskemål om ett attraktivt boende. Både för att göra det attraktivt att bo kvar eller att komma tillbaka till efter studier.
- Tillgänglighetsanpassade bostäder för äldre, men även göra så att bostäderna och området blir attraktivt för andra ålderskategorier.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar synpunkterna och menar att planförslaget är förenligt med dessa.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser vissa nyttor av att samförlägga fritidsanläggningar. Däremot ur ett stadsbyggnadsperspektiv ser förvaltningen även viss problematik hörande till storskaliga arenaområden. Dessa ger många gånger otrygga och oattraktiva stadsmiljöer och brister i tillgänglighet för barn och för övriga invånare som inte är bilburna. Sammantaget menar samhällsbyggnadsförvaltningen att ett sådant område skulle bidra lite till folkhälsan.

Planförslaget möjliggör för en utveckling av verksamhetsområden för olika typer av verksamheter. Bland annat norr om Högalund samt invid Sörsjö och Vitarör.

Se tidigare kommentar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen gör bedömningen att planförslaget tillsammans med kommunens övriga ställningstagande i den kommunövergripande översiktsplanen svarar upp mot de synpunkter kring utveckling av nya/befintliga bostadsområden som framförs av VNAB.

City

- Parkeringsplatser. Skapa samarbete med fastighetsägare i parkeringsfrågan. Både användandet av parkeringarna dagtid, men också för planering av ett eventuellt parkeringshus.
- Samråd/samarbete med fastighetsägare i planering av centrubilden.
- Skyltning som redan idag kan ordnas bör komma på plats omgående gällande parkeringsfaciliteter.
- Utnyttja Lagan i centrala delarna för verksamheter i grönstrukturen.
- Önskemål från näringslivet har framkommit om att sammanfoga västra delen, ovanför viadukten med innerstaden. En annan fördel för stadens inre kärna vore att bättre binda ihop östra delen av åbron med den västra. Bra med plan för förtätning av banområdet, men annan infrastruktur behövs innan den planen sätts i verket.

Värnamo företagareförening, VFF

Värnamo kommuns vision:

- Ökad tillväxt och attraktivitet.

Transport och drivmedel:

- Placering hållbara bränslen perifert, menas tankställen av biodrivmedel? Flytande gas är önskvärd enligt transportsektorn.
- Strategi för elbilar och allmänna elbilpooler, via appbokning i centrala Värnamo och vid stationsområdet. Finns det tankar på det? (Kan påverka P-normen positivt).
- Bussar. Kan man tänka ett alternativt erbjudande av kollektivtrafik inom kommunen, Länstrafik typ UBER-modell? Bussarna är oftast ganska tomma i staden.
- ”Det hållbara Värnamo stad skapar också goda möjligheter för fler att resa hållbart inom regionen”, vad menas här?

Samhällsbyggnadsförvaltningen överensstämmer i synpunkten och betydelsen av att detta samarbete initieras. Planförslaget kompletteras med en skrivning som beskriver denna önskvärda utveckling och att kommunen i efterkommande planering, bland annat *Plan för trafik* fortsätter att verka för detta. I ett parallellt pågående arbete, *Centrumplan*, har visst samarbete ägt rum och kommer att fortsätta för stadskärnans fysiska utveckling.

Att skylta parkering är en åtgärd i enlighet med planförslaget och som bör tas upp i efterkommande planering, *Plan för trafik* med tillhörande åtgärdsplan.

Synpunkten att tillgängliggöra Lagan och i större utsträckning nyttja Lagan med strandområde är förenligt med planförslaget och med övrig planering i området, plan för grönstruktur och Laganstråket.

Sent i planprocessen, efter samrådet, väcktes frågan om viaduktens framtid. Ett parallellt pågående projekt har initierats i syfte att utreda ny central förbindelse.

Kommentar:

Planförslaget pekar ut fyra övergripande, lämpliga lokaliseringsförslag för fossilfria tankställen. Samtliga förekommer invid ”ringleden”: Gröndalsleden-Ljussevekaleden-väg 27) kring Värnamo stad. Vidare har kommunen valt att ta fram ett antal riktlinjer för framtida lokalisering framförallt i syfte att lokaliseringen ska vara ett attraktivt alternativ för många och därmed bidra till att fler ställer om och därmed till minskade utsläpp.

För synpunkten kring diverse strategier för elbilar såsom allmän elbilspool anser kommunen att detta i huvudsak bör vara en fråga för den privata sektorn.

Kring synpunkten om ”UBER-bussar”, är detta en intressant tanke som bör framföras till huvudmannen för kollektivtrafiken i Värnamo, Regionen och JLT. Kommunen vill upplysa att regionen erbjuder en liknande modell, men för landsbygden,

- Transport med järnväg behövs en containerterminal om järnvägstransporter ökas?

- Cykelvägar/trottoarer: Idag saknas sammanlänkning av många cykelvägar samt att det på väldigt många ställen finns nivåhinder från bil- till cykelväg och tvärtom. Gäller även för rullstolsbunden trafik samt att det ofta är ojämnheter i trottoarerna som försvårar framförandet av dessa och även ger obehag för den som färdas i rullstolen.

- Viadukten, vilka tankar med den? Om den ersätts kan man inte bygga en bredare kombinerad bro med highlinepark och trafikspår (förlänga gångfartsområdet från Bruno Mathsons plats till toppen av viadukten) och därigenom sätta Värnamo på kartan?

- Effektivisering och reglering av stadens parkeringsplatser, hur tänker kommunen här?

- Finns det strategier för utbyggnad av elladdning avsett för bud- och lastbilar?

Eventuellt stationsläge vid Bredasten:

- Hämmar ett eventuellt uteblivit beslut om etablering Värnamos vision 40 000 invånare 2035?

- Hämmar ett ev. uteblivit beslut om etablering exploatering av industrimark?

Staden:

- Förtätning av staden är bra, P-hus behövs om detta ska vara görligt + översyn av gällande P-norm. Speciellt om byggnadshöjderna ska öka.

- Levande stadskärna, kompletterande handel/säl-lanköp utanför centrum, är bra.

- Kommunen ska verka för hållbar arkitektur, hur, vilka krav vågar man ställa?

- Omvandling av centrum från arbetsplats till bostadsplats. Vilka tankar har Värnamo kommun specifikt med hänsyn till detta?

Närtrafik. Planförslaget avser att verka för god tillgänglighet till olika omstigningspunkter mellan trafikslag såsom p-platser, pendlingsparkering, busshållplatser och järnvägsstation.

I planförslagets utblick 2050 föreslås ett triangelspår tillkomma norr om Värnamo. En utveckling av ett triangelspår mellan Kust-till kustbanan och HNJ-banan skulle möjliggöra vissa rangerings-möjligheter.

Frågan kring viaduktens framtid har lyfts sent i planprocessen. Den hanteras i ett parallellt pågående projekt och har initierats i syfte att utreda ny central förbindelse. Planförslagets ställningstagande är att kommunen ska verka för att viaduktens funktion som central koppling för hållbara trafikslag ska finnas kvar i staden.

Frågan ska lyftas i parallellt pågående *Plan för trafik* och till den hörande åtgärdsplan.

Synpunkten anses inte höra hemma i planförslaget som i huvudsak är av en strategisk karaktär.

Planförslaget har tagits fram utifrån idag kända förutsättningar där kommunens antagna vision är en. I efterkommande planeringsstrategier av kommunens översiktsplan (som ska genomföras en gång under varje mandatperiod) kan delar av planförslaget behöva revideras när nya förutsättningar upp-dagas. Stationsläget vid Bredasten bedöms tillkomma efter 2035 och påverkar därför i mindre grad planförslaget.

VFF synpunkt noteras. Planförslaget möjliggör för utveckling av utbyggnad av centrala parkerings-platser. Planförslaget låser sig dock inte vid en specifik teknisk lösning och lyfter samtidigt behovet av att verka för ett minskad parkeringsbehov.

I efterkommande föreslagna *Arkitekturpolicy* ska en god arkitektur uppmuntras samt ett helhetsperspektiv tas i gestaltungsfrågor.

Frågorna hanteras i parallellt pågående projekt, *Centrumplan*.

- Ställplats för husbilar med mera vore önskvärt att utpeka ganska centrala områden nära centrum = positivt för handeln.

Skola, omsorg och sociala värden:

- Vem har yttersta ansvaret för att jobba med "Hållbara Värnamo"? Det känns som att ansvaret ligger på många händer/fragmenterat uppdrag. Kan det vara en fördel att tillsätta en tjänst som bevakar och jobbar dagligen med: social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet på Värnamo kommun?
- Samlad yta för FIGY:s yrkesprogram är bra, hur går tankarna där?
- Trygghetsboenden, hur tänker kommunen verka för fler?
- Samlat område för inomhusidrott 2035, är bra. Vad tänker man med existerande sportbebyggelse?

Fastighetsägarna

Fastighetsägarna är glada att se en mycket bra fördjupningen av översiktsplanen där man också tydligt har lyft de komplexa förutsättningar vi alla står inför med den klimatpåverkan vi alla bidrar till både som offentliga organisationer, företag och privatpersoner.

Mycket positivt att det i översiktsplan lyfts upp de möjligheter och behov av förtätning som finns i Värnamo och att man lyfter ett inifrån och ut perspektiv. Viktigt är att kommunen också kring förtätning och förändring av redan befintliga strukturer, låter näringslivet vara med och bidra där ett fastighetsbolag kan vilja bygga ut eller bygga på befintliga fastigheter.

Synpunkten bör hanteras i efterkommande planering för centrums utveckling. Se ovanstående kommentar kring *Centrumplan*.

Noterar synpunkter. Hållbar utveckling är ett gemensamt ansvar som kommuninvånare, näringsliv, kommunala förvaltningar och bolag delar. Kommunen har en anställd hållbarhetsstrateg som framförallt håller ihop arbetet med kommunens hållbarhetsarbete.

Kommunen ser vissa synergier av att samla yrkesutbildningarna. Synergierna finns främst i de delar av utbildningen som är gemensam med övriga yrkesprogram och övriga program.

Kommunen ser att det finns ett intresse från näringslivet att investera och bygga trygghetsboenden. Kommunen kan tänka sig att hyra delar av bostadsprojekt och på så sätt erbjuda en viss trygghet för investerare.

Kommunen vill se en utbyggnad av idrottsområden i olika funktionella kluster utspridda över staden. Efter planförslagets granskning har lokaliseringen av nuvarande sim- och ishall invid Apladalsskolan ingått i utredningen av potentiella lokaliseringar för ny grundskola i Värnamo stad. Området utgör ett av flera lämpade lägen för att utveckla stadens grundskoleverksamhet.

Kommentar:

Kommunen noterar fastighetsägarnas generella synpunkt kring behov av samarbete med näringslivet i utvecklingen av staden. Planförslaget föreslås kompletteras under temat "Bebyggelseutveckling" med en skrivning om betydelsen av samarbete mellan näringsliv och kommun avseende förtättnings- och omvandlingsprojekt. Kommunen vill framföra

Flera rapporter bland annat Cityindex som Fastighetsägarna och HUI årligen gör visar att Värnamo jämfört med andra liknande städer har förutsättningar för att förtäta stadskärnan. Det skapar viktiga flyttkedjor och skapar också förutsättningar av att den service och handel som finns i stadskärnan kan finnas kvar. Positivt är att man också syftar till att skapa en mer blandad bebyggelse, men det måste också brytas ner på respektive områdes förutsättningar och mätbara mål är ett sätt att verkligen se hur man har lyckats med det man har förutsatt sig att göra.

Vi ser positivt på en kommande arkitekturstrategi och att den ska tydliggöra kommunens ambitioner ännu mer. Fastighetsägarna vill poängtera behovet av samarbete med det lokala näringslivet kring utveckling av Värnamo stad. Ett bra och viktigt forum är Värnamo city som samlar näringslivet i staden och där det är viktigt att kontinuerligt föra en dialog.

Vi noterar också att kommunen anger att man ser ett behov av att se över parkeringsnormen. Även där är det viktigt att man har en tät dialog med näringslivet och med tanke på den stora förändring och teknikutveckling som pågår att man ser att i olika delar av Värnamo kommun och där Värnamo stad har helt andra förutsättningar kring parkering jämför med andra delar.

IFK Värnamo

Vi är väldigt positiva till utredningen som ska göras i Ljusseveka, men väldigt angelägna om att det forceras då IFK Värnamo vill utveckla och investera i sin verksamhet.

Vi anser att jordbruksmarken i Ljusseveka är felbeskriven. Det är ingen jordbruksmark utan åkermark. Vattentäkten gör att åkermarken inte går att gödsla och därav har ett lågt värde. Delar av åkermarken är sankmark och obrukbar.

Idrottsplatsen och aktivitetsytorna på Ljusseveka har IFK Värnamo nu använt sig av i 100 år. Fotbollsplanerna räcker inte till idag och då är det framförallt konstgräsplanen. Med kommunens ambition att växa till 40 000 invånare 2035 måste

att det redan idag förekommer dylikt samarbete och att planförslaget föreslår mer samarbete i efterkommande planering.

Kommentar:

För mer kortsiktig utredning kring Ljussevekas nuvarande fritidsfunktion/anläggningar vill samhällsbyggnadsförvaltningen hänvisa till tekniska förvaltningens uppdrag om att undersöka nuvarande verksamhet på Ljussevekas potential att utvecklas.

För mer långsiktig och strategisk utveckling av Värnamo avseende fritidsanläggningar äger samhällsbyggnadsförvaltningen frågan och kommer bland annat i en kommande utredning utreda lokaliseringen av ny simhall som även kan komma att behöva beakta verksamheten på Ljusseveka.

Beskrivningen av jordbruksmarken i utvecklingsområdet, i det till planförslaget hörande

fotbollsplanerna bli än fler.

Vi anser att samhällsintresset för en aktiv fritid och åkermarkens centrala läge är betydligt högre än den låga produktionen åkermarken på Ljusseveka ger. Den hade varit idealisk för fler aktiviteter, odlingslotter med mera.

Vi ställer oss väldigt positiva till den föreslagna kopplingen mellan Sarven och Ljusseveka och anser att Sarven bör förtätas med fotbollsarena, skola och idrottshall och inte blandbebyggelse.

Värnamo Volley

Jag deltog ikväll på ”Dialogmöte: ny fördjupad översiktsplan för Värnamo stad” och kan konstatera att ni i förslaget helt utelämnat beachvolleybollplaner/sandplaner. Våra elitspelare är idag hänvisade till Ljungby (11 planer), Jönköping eller Habo för att sköta sin träning. Den enda plan som finns är på Tinas Ö och den är oftast upptagen (det finns ju bara en) och nät/stolpar är undermåliga. För att som elitvolleybollförening kunna vara konkurrenskraftiga är det ett krav att kunna erbjuda våra medlemmar också beachvolleyboll. Beachvolleyboll är dessutom en attraktiv aktivitet för spontanidrott vilket vi kan se bland annat i Ljungby.

Åkrokens koloniträdgårdsförening

Vid dialogmöte den 17 augusti 2021 mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och Värnamo stads föreningar om stadens utveckling (plan för 2035) framkom att det inte fanns något område som var avsatt för framtida koloniområden/odlingslottsområden. Vi tror det är viktigt att områden för stadsnära odling finns med i planen. Det finns många saker som talar för odling: hållbarhet, integration, rekreation med mera. Intresset är för nuvarande stort och vi tror att det kommer att öka i framtiden. Värnamo behöver kunna erbjuda många olika fritidsaktiviteter/mötesplatser för att kunna locka till sig nya invånare i framtiden.

Förslag: Lägg in planlagda områden för stadsnära kolonilotter/odlingslotter.

illustrationsunderlaget, kompletteras med hur dricksvattentäkten påverkar brukningsvärdet av jordbruksmarken inom området.

Avseende IFK:s behov av att utöka antalet fotbollsplaner, hänvisas till kommunens tekniska förvaltnings fritidsavdelning.

Kommunen har beslutat att lokaliseringen av ny fotbollsarena, för att möjliggöra allsvenskt spel, ska ske parallellt med processen att anta förslaget till ny fördjupning av översiktsplanen. Lokaliseringen ska ta hänsyn till fördjupningen och de ställningstagande avseende bebyggelseutveckling som föreslås i den.

Kommentar:

Fördjupningen av översiktsplanen är en långsiktig strategisk plan för stadens utveckling. Det förkommer därav en begränsad möjlighet och det är heller inte lämpligt att hantera mer detaljerade önskemål kring markanvändningen i denna plan. Kring dagens behov av volleybollplaner hänvisas därför till tekniska förvaltningens fritidsavdelning.

Kommentar:

Samhällsbyggnadsförvaltningen överensstämmer i betydelsen och de värden som utpekats i yttrandet. Planförslaget kommer under temat ”Natur, miljö och rekreation” kompletteras med en text kring att kommunen aktivt ska verka för en utökning av områden för stadsnära odling. Av stycket kommer det att framgå vilka kriterier som bör beaktas vid lokalisering av nya områden avsedda för stadsnära odling i Värnamo stad.

Vidare vill samhällsbyggnadsförvaltningen framföra att kommunen i sin övergripande översiktsplan tagit ställning för att verka för att invånarnas möjligheter att kunna odla ska öka. Denna kombination hoppas förvaltningen kommer leda till att mark avsätts för odling i efterkommande beslut och att andelen mark kommer ökas i Värnamo stad framöver.

Koloniträdgårdsföreningen Idyllen

Bevara vår Idyll och vårt koloniområde.

Vårt koloniområde är en tillflykt för rekreation och umgänge för många människor, kanske till och med begreppet oas passar bra in här enligt oss. Här samlas vi, folk med olika bakgrunder, etniciteter och förutsättningar. Trots olika kulturer och språk så delar många av oss samma passion, nämligen att odla och att umgås. Många av oss spenderar mycket tid och så klart även en del pengar på våra lotter och stugor. Att odla sin egen mat, eller att plantera blommor och växter för att locka pollinerare är något som verkligen ligger i tiden. Ordet närodlat kommer knappast mer till sin rätt än i detta sammanhanget.

Många drömmer om ett eget hus med en egen trädgård att påta i. Men med dagens utveckling med allt mer stigande priser på bostäder i kommunen, så förblir detta just bara en dröm för många. Därför anser vi att kolonier är ett bra alternativ och något som är värt att satsa på och att utveckla mer även i framtiden. Oavsett vart man befinner sig på det ekonomiska planet, är en kolonistuga och en lott ett långt mycket mer nåbart mål att uppnå rent ekonomiskt för en bredare skara. Med sina ofta små mått skänker den minst samma stora lycka som ett hus och en trädgård för oss.

I våran förening är vi som tidigare nämnt från olika kulturer. Vi har även alla hunnit olika långt i livet. En del av oss är unga, några mitt i livet, andra pensionärer. Några är ensamstående, andra har partner eller kanske familj. Men tillsammans är vi en och samma familj. För våra äldre medlemmar som kanske bor ensamma i en liten etta, finns det inget bättre än att komma ut och träffa andra på området och sköta om sin stuga och sin lott. För både våra äldre och yngre medlemmar bidrar även kolonilivet med ett visst mått av friskvård, både fysiskt och psykiskt. Finns det någon bättre form av vardagsmotion än att arbeta i en trädgård? Eller att efter en hektisk och stressig dag kunna koppla av i sin oas? Där blandas verkligen nytta med nöje!

Med oro så har det kommit till vår kännedom att kommunen planerar att eventuellt ta bort koloniom-

Kommentar:

Planförslagets mark- och vattenanvändningskarta kommer att revideras avseende delar av Sörsjö koloniträdgårdsområde. Området kommer även fortsättningsvis vara planlagt för blandad bebyggelse, vilket ändamålet kolonistugsområde bedöms vara förenligt med. De raster (svarta tunna linjer) som avser omvandling och förtätning avlägsnas i syfte att kolonistugsområdet ska beaktas och bevaras som en betydelsefull del i en utveckling inom området. Området kommer bland annat att utgöra en möjlig buffert mellan ny bostadsbebyggelse och det verksamhetsområde som planeras för och den hästverksamhet som finns inom området.

Parallellt är det fortfarande kommunens målsättning att långsiktigt och organiskt utveckla delar av Sörsjöområdet mot en större del blandad bebyggelse, bostäder och verksamheter. Detta bland annat då Sörsjö ligger i ett utvecklingsstråk som i framtiden planeras utgöra en utbyggnad av staden söderut.

rådet inom en snar framtid. Vi vill därför med detta brev få er i kommunen att inse det stora värdet för oss och tillika för kommande generationer att bevara koloniområdet uppe på Sörsjö. För många är att vara en ”kolonist” en livsstil. Att istället kolla på en plan för att utöka koloniområdet ser vi som en bättre lösning, som verkligen ligger rätt i tiden med odling och rekreation som passar för alla. Vi ser därför att man planerar bebyggelse på någon annan plats i Värnamo eller inom kommunen. Kanske borde man även titta på möjligheterna att utveckla samt bygga ut andra orter i kommunen?

Backsippans koloniträdgårdsförening

I förslaget finns det planer på att omvandla Sörsjös koloniföreningar till annat ändamål. Detta uppfattas som ett hot mot vår verksamhet på kort och lång sikt, bara att det finns i nuvarande förslag har skadat oss.

För att föreningsverksamheten ska kunna utvecklas måste föreningarna känna att vi har kommunens stöd, även om detta är långt in i framtiden. Att utveckla sin lott är en viktig del för kolonisten, kanske måla om, sätta ny panel eller plantera fruktträd att ständigt förbättra och försköna. Föreningarna och dess kolonister investerar pengar men inte minst själ och hjärta i sin verksamhet och detta kan slås sönder om planen som den ligger blir fastslagen och näst intill omöjligt att överlåta kolonilotter, vem vill ta över en lott som snart kommer att försvinna. Utvecklingen kommer att stagnera. Sörsjö koloniföreningar har ett stort antal lotter med ett ännu större antal människor som tillbringar stor del av sin fritid i grönska och rekreation.

I dessa dagar diskuteras mycket kring odling i stadsnära miljöer, friskvård och rehabilitering med odling och trädgårdsarbete, en helande effekt på kropp och knopp. Att det skulle finnas något som är viktigare för så stort antal människor har vi svårt att se och detta på ett miljömässigt nära avstånd från stan.

Så stor riktig grönska och mångfald är svårt hitta i Värnamo kommun och naturlig odling för vanliga människor och social samvaro över etniska och politiska gränser, men visst vi attraherar kanske inte

Kommentar:

Se kommunens svar till Åkrokens och Idyllens kolonistugeföreningar.

den yttersta så kallade eliten i samhället även om ett intresse från lite yngre människor börjat visat ett intresse för koloniverksamhet.

Det ligger i tiden att odla och veta vad man stoppar i sig och då måste Värnamo kommun hoppa på tåget och stimulera kolonistverksamheten på Sörsjö och utveckla området med mer mark för kolonister istället för avveckling.

Vi vill bjuda in kommunen att vara med oss och utveckla, förbättra och förnya Sörsjö koloniområde i framtiden, som en del av staden.

Eckbackens koloniträdgårdsförening

Under den rådande pandemin har vårt koloniområde varit ett tillflyktsområde inte bara för oss som har våra kolonilotter, utan även många andra kommuninvånare har här då promenerat, cyklat och bara njutit av lugnet.

Vi välkomnar Värnamo kommuns invånare att besöka oss. Vi är inte främmande för en blandad bebyggelse runt vårt koloniområde, dock med så lite inskränkningar som möjligt.

På vårt område finns fornlämningar och ekbestånd som bör bevaras. Här finns även en stor biologisk mångfald av blommor, fruktträd samt mängder av bin med mera. Vi har även vår egen biodlare som producera Sörsjöns egna honung.

Området är redan idag ett område där många finner som rekreatjonsområde och här finns möjligheter till än mer av det.

Det är även en mångkulturell förening med gott samarbete. Vi kolonister har lagt ner mycket tid och arbete för att skapa vår egen oas och sätter stort värde i att även i fortsättningen kunna odla, bygga samt umgås mångkulturellt utan några större inskränkningar.

Kommentar:

Se kommunens svar till Åkrokens och Idyllens kolonistugsföreningar.

Kommunala förvaltningar

Bland kommunens egna förvaltningar/nämnder har tre stycken valt att inkomma med synpunkter. Dessa är kulturförvaltningen, tekniska förvaltningen samt barn- och utbildningsförvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

Fördjupningen av översiktsplanen syftar till att ge stöd i planering och utveckling av Värnamo stad. Den ska peka ut områden som kan utvecklas och bevaras. Planen ska fungera som en vägledning för Värnamos politiska styrning och kommunala verksamheter i beslutsfattande om staden. Planen sträcker sig fram till 2035, med en utblick mot 2050. Utvecklingstemat ”Skola, omsorg och sociala värden” tar upp de delar som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att överlämna följande synpunkter till granskning för fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad:

- Placeringsförslaget som heter kommunförrådet, Nydalavägen anges som lämplig för såväl gymnasieskola som grundskola.
- Kommunstyrelsens uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden från 2019, att reservera och förbereda ett markområde för ytterligare en ny skola, tas upp och tydliggörs i fördjupningen av översiktsplanen.
- Ytterligare ett, centralt placerat, område tas fram som lämplig för byggnation av ny grundskola inom tidsramen för planperioden. Planen anger att det är lika viktigt att förtäta staden med skolplatser som att förtäta staden med bostäder.
- Ytan där nuvarande ishall är placerad idag, anses som en lämplig placering för en grundskola.
- Vid fortsatt planarbete alltid ta hänsyn till och planeras för grundskola och förskola i samband med att nya bostadsområden planläggs.

Kommentar:

Planförslaget revideras enligt synpunkt. Förslaget kommer även att placeras i planförslagets utblick 2050.

Planförslaget kompletteras med informationen om det parallellt pågående uppdraget. SBF vill dock understryka att detta uppdrag till följd av den brådskande karaktären ska ske i fristående process från planförslaget.

Den till planförslaget hörande lokaliseringsutredningen kommer att kompletteras med platsen för nuvarande sim- och ishall, vid Apladalsskolan och föras in i planförslaget som en möjlig lokalisering för en ny grundskola.

SBF instämmer i ställningstagandet, men menar att detta är av en övergripande och generell karaktär och därför bör finnas i den kommunövergripande översiktsplanen. I denna plan förekommer en likvärdig skrivning varvid SBF menar att planförslaget överensstämmer med BUN:s synpunkt.

Tekniska utskottet

Värnamo kommun håller på att ta fram en ny fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad. Planförslaget är ute på granskning fram till den 23 augusti. Tekniska utskottet beslutade den 15 juni att överlämna ärendet till kommande sammanträde. Tekniska förvaltningen har läst och kommenterat förslaget både utifrån ett samhällsbyggnadsperspektiv och utifrån tekniska förvaltningens ansvarsområde. Ett antal större frågeställningar har i tidigare samrådsskede diskuterats med tekniska utskottet: dokumentets storlek, flytt av verksamheter, plats för kommunala verksamheter, kollektivtrafik (bil-, gång och cykeltrafik), varsamhet gällande kulturmiljö, arenaområde samt folkhälsoperspektivet.

Planförslaget har omarbetats sedan samrådsskedet och dess omfattning, läsbarhet och tillgänglighet är i granskningsversionen mycket bra. Tekniska förvaltningen ser att flera av de synpunkter som lämnats i samrådsskedet har hanterats och återfinns justerade i granskningshandlingarna.

Dock kvarstår ett antal frågeställningar som behöver diskuteras vidare:

- Flytt och omlokalisering av befintliga verksamheter och den process som krävs. Stora investeringar över tid är gjorda av både kommun och privata verksamheter. Exempelvis är det direkt olämpligt att kommunförrådet på Nydalavägen flyttas från dess logistikmässigt fördelaktiga läge.
- Nytt bostadsområde vid Rörstorps station, öst/väst om Malmövägen. Det är viktigt att järnvägens barriäreffekt mot staden hanteras på bästa vis. Markförhållandena i väst mot koloniområdet är problematiska både ur ett bärighets- och översvämningsperspektiv. Att bygga där kan visa sig vara svårt och dyrt.
- Arenaområde för inomhusidrott utpekats (gamla reningsverksfastigheten). Finns här plats även för bostäder, skola etcetera? Ett arenaområde bedöms inte få plats på denna yta tillsammans med övrigt föreslagna byggnationer.

Kommentar:

Planförslaget revideras avseende tidsaspekten för förslaget om att omvandla kommunförrådet till skolverksamhet. Förslaget förläggs i planförslagets utblick 2050. Dock kvarstår förslaget eftersom man ur ett långsiktigt och allmänt perspektiv ser att platsen är mer lämpligt för skolverksamhet.

SBF överensstämmer i TU:s synpunkt. Utbyggnaden kommer att behöva avgränsas i efterkommande planering i enlighet med vad som kan anses rimligt, bland annat ur ett ekonomiskt perspektiv. I granskningshandlingen har föreslaget utbyggnadsområde närmst Lagan avgränsats i väst och syd delvis på grund av markförhållandena och andra intressen.

Underliggande lokaliseringstudering har utgått från de behov fritidsavdelningen har framfört avseende utrymme för ny sim- och ishall samt ytterligare byggnation. Planförslaget möjliggör i efterkom-

- Plats för expanderande utomhusidrott för både skola och föreningsliv bör studeras vidare. Detta är utrymmeskrävande verksamheter som bör ligga nära och lättillgängligt för brukare.
- Borgen Outdoor får inte "naggas i kanten" av alltför högt exploateringsstryck. Verksamheten är beroende av stora sammanhängande områden med kontakt till omgivande naturmark. Marken norr om Borgen bör säkras för friluftslivsändamål för kommande generationer.
- Förväntad ökad godstrafik på Halmstad-Nässjöbanan är glädjande. Hur hanterar staden/kommunen eventuella framtida rangeringsbehov?

Planförslaget har genomgått flera ändringar sedan samrådsskedet och är idag än mer genomarbetat, läsbart och tillgängligt. Dokument kommer ge goda förutsättningar att utveckla ett attraktivt och funktionellt Värnamo över tid.

Kulturnämnden

Planförslaget till ny fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad är ute på granskning. Med anledning av detta har kulturnämnden föredragits planförslaget och givit i uppdrag till kulturförvaltningen att sammanställa vissa synpunkter inom nämndens ansvarsområde.

Kulturförvaltningen har sammanställt synpunkterna under rubriken "Förslag till yttrande".

Beslutsförslag

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta:

- att godkänna förslaget till yttrande gällande fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad,
- att överlämna yttrandet till samhällsbyggnadsförvaltningen.

mande planering att även mark avsatt för blandad bebyggelse kan användas för fritidsanläggningar varvid platsen till större eller mindre grad kan nyttjas till fritidsanläggningar. SBF vill framhålla att kommunens övergripande ställningstagande för bebyggelseutveckling är att blandad bebyggelse är eftersträvarvärd. Detta i syfte att skapa levande och därmed trygga samt attraktiva livsmiljöer.

SBF överensstämmer i synpunkten kring betydelsen av att utreda utomhusidrottens existens i staden. Ställningstagandet avseende att pågående verksamheter (fotbollsplaner med mera) på Ljusseveka ska utredas utifrån risk för huvudvattentäkten kommer stå kvar, men delas upp i två. Det andra ställningstagandet kommer att fokusera på att kommunen generellt ska utreda och säkerställa plats för utomhusidrott i staden.

SBF överensstämmer i Borgens betydelse och menar vidare att planförslaget speglar detta. Sportområde och närliggande natur är planlagda för dessa ändamål.

Ett eventuellt framtida rangeringsbehov föreslås möjliggöras i och med utbyggnaden av det i planförslagets utblick 2050 föreslagna triangelspåret mellan Kust- till kustbanan och HNJ-banan.

Kommentar:

Förslag till yttrande

Kulturnämndens ansvarsområde behandlas främst på sidorna 29-30 i planförslaget. Meningen "Vidare bör den offentliga konsten utformas så att människor kan interagera med den" bör strykas. Varje konstnärlig gestaltungsprocess måste utgå från den platsens förutsättningar och den konstnärliga friheten ska värnas.

En referens till *Policy för konstnärlig gestaltning enligt enprocentsregeln* kan med fördel infogas. Synpunkter gällande ställningstaganden (sidan 38): I enlighet med ovan bör ställningstagandet ändras till: "Offentlig konst ska nyttjas som ett verktyg i fysisk planering". Vidare bör följande mening infogas: "*Policy för konstnärlig gestaltning enligt enprocentsregeln* ska vara en utgångspunkt i arbetet."

Tillägg under "Kulturmiljövärden" efter första meningen: "Ställningstaganden från *Plan för kulturmiljön i Värnamo kommun* ska integreras och beaktas i den ordinarie verksamheten."

Tillägg under "Övriga underlag": *Kulturmiljöinventering och karaktärisering av Värnamo stads landsbygd*.

Följande stycke kan infogas på sidan 30 över "Värdefulla kulturmiljöer:

"Kommunen har möjlighet att definiera vissa områden som särskilt värdefulla kulturmiljöer ur ett lokalt perspektiv. Inom dessa kulturmiljöer finns även så kallade värdekärnor utpekade, som särskilt väl illustrerar områdets kulturhistoriska innehåll. För kulturmiljöer ska kulturhistoriska värden bevakas vid detaljplanering och bygglovsprövning."

Meningen avlägsnas.

Planförslaget kompletteras enligt synpunkterna om enprocentsregeln.

Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt.

Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt.

Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt.

Övriga inkomna synpunkter

Under planens granskningsperiod har sex privatpersoner inkommit med synpunkter. Hälften av dessa synpunkter har lämnats av medlemmar i Sörsjös olika koloniträdgårdsföreningar, som är oroade över att koloniområdet kommer påverkas negativt av planförslaget.

Synpunktslämnare 1

Då vi har ett intresse av att bevara kulturmiljön i Västhorja by, undrar vi varför inte alla byggnader som tidigare omnämnts i *Värt att värna - Värnamo socken* finns med i FÖP:en och den nya beskrivningen av värdefulla byggnader och objekt.

I den gamla skrivningen finns de tre gårdarna på västra sidan av Rusthållarevägen, Laglässaren 1-3 samt Häradsdomaren 1 beskrivna i *Värt att värna - Värnamo socken*.

I det nya förslaget till FÖP finns enbart Häradsdomaren 1 och Laglässaren 3 med som värdefulla byggnader. Hur kommer det sig att det har förändrats? Byggnaderna har inte förändrats och är lika gamla och borde därmed ha samma eller större kulturellt värde än de har haft tidigare. Historiskt sett har Västhorja by sett ut på samma sätt sedan cirka 1850.

Bilaga 1 : Utklipp från *Värt att värna - Värnamo socken*

Synpunktslämnare 2

Jag skummade delar av den - mycket att läsa, men bra att den också finns tillgänglig i pappersform. Ville mest kolla vad som sägs när det gäller grönsstruktur. Det som skrivs där låter mycket bra och jag bara hoppas att det ligger fast och att det följs. Jätteviktigt med närhet till parker, promenadstråk och natur.

Synpunktslämnare 3

Jag har läst en hel del av förslaget till framtidsplan. Trodde jag hade läst hela, men har nog missat en del. Det jag saknade var hur ni ska möta det starkt ökade trädgårdsintresset och viljan att odla åtminstone en del av sin egen mat? De som bor i

Kommentar:

Planeringsunderlaget *Värt att värna* (2000) kommer även fortsättningsvis vara ett underlag i kommunens beslutsfattande. Västhorja finns utpekad som en värdefull kulturmiljö i planförslaget tillsammans med en förenklad beskrivning av värdena. Planförslaget kompletteras med information om att ytterligare information om områdenas värdebeskrivning finns i *Värt att värna*.

I samband med arbetet att ta fram planförslaget har en inventering av värdefull bebyggelse gjorts. Inventeringen pekar utöver särskilt värdefull bebyggelse (PBL 8:13) också ut bebyggelse med allmänt bebyggelsevärde och högt bebyggelsevärde enligt PBL 8:17. Övrig bebyggelse som efterfrågas i synpunkterna har i inventeringen kategoriserats som allmänt bebyggelsevärde och som högt bebyggelsevärde. Av redovisningstekniska skäl har inte alla kategorier kunnat redovisas. Planförslaget kompletteras med informationen om de övrigt förekommande kategorierna.

Kommentar:

Kommunen noterar synpunkten.

Kommentar:

Planförslaget kommer att kompletteras med en skrivning kring att kommunen ska verka för att utöka möjligheterna för stadsnära odling. Planförslaget kommer inte att kompletteras med utpekande av platser, i stället kommer riktlinjer för

villa har ju möjlighet, om inte tomterna är för små, men även de som bor i lägenhet kan vilja komma ner på marken och odla. Bra för kropp och själ och mycket bra för integrationen! Och förstås även för insekter och djur och för att suga upp regn.

Jag hittade inga förslag till odlingslotter eller nya kolonilotter, tvärtom ska de två koloniområdena tas bort(!)

Lotterna bör inte heller ligga för långt ut från centrum för att vara lätta att ta sig till efter jobbet. Mitt förslag är att man behåller eller utökar Sörsjö koloniområde och området vid Lagan och planerar för odlingslotter vid flerfamiljshusområden.

Synpunktslämnare 4

Lyssnade på och var med i det digitala mötet den 18 augusti och är något orolig. Vi köpte en stuga på Sörsjö förra året och har hittills investerat över 60 000 kr med köpet. Det ska ju tillkomma tillstånd för att kunna använda kamin och besiktning, tanken är också att koppla stugan till elnät plus andra saker att fixa. Vi tror att när allt är klart så blir kostnaden en bra bit över 100 000 kr. Nu blir man lite tveksam om det är värt att investera om Värnamo kommun tänker eventuellt bygga där och att vi blir förlorare. Jag vet att Värnamo stad måste utvecklas. Allting utvecklas och förbättras. Vet inte om det är så pass smart att utveckla ett område som ligger nära tippen, reningsverk, motocross bana, industri med många tunga fordon, ridskola och så vidare.

Var i fredags i stadshuset för att hämta ansökan och fråga om tillstånd för eldstad, men är det smart att betala avgiften om ni nu tänker om nått år att be oss flytta därifrån? Om det skulle bli så får vi ersättning? Att dra el och koppla den kostar cirka 40 000kr också en fråga ska vi göra det eller inte.

lämplig lokalisering att redogöras för:

1. mellan bostadsbebyggelse och verksamhetsområden
2. i utpekade grönkilar
3. i samband med utpekade gröna stråk
4. med god tillgänglighet till kommuninvånare, särskilt till bostadsområden som saknar egen trädgård

Planförslaget föreslår inte att koloniområden ska tas bort. Åkroken har planlagts som natur med utökad användning (kolonistugeområde) och Sörsjö för blandad bebyggelse som är förenlig med kolonistugeområde. I granskningshandlingen har ett raster som symboliserar omvandling legat över Sörsjöområdet. Detta kommer avlägsnas inför antagandet, vilket innebär att planförslaget inte kommer att verka för en omvandling av Sörsjö koloniträdgårdar till mer permanent bostadsbebyggelse. Koloniområdet planeras att bibehållas som en buffert mellan det växande verksamhetsområdet vid Sörsjö och eventuell ny permanent bostadsbebyggelse i närheten av koloniområdet.

Kommentar:

Planförslaget kommer att revideras och det omvandlingsraster som legat över Sörsjö koloniområde kommer avlägsnas inför antagandet. Det medför att den pågående verksamhet som idag förekommer på platsen både är planenlig och att kommunen inte under planperioden, fram till 2035, kommer verka för en långsiktig omvandling mot mer permanent bostadsbebyggelse på platsen för Sörsjös tre koloniträdgårdsföreningar.

Sörsjö är ju ett ställe att fly buller och stadsmiljö för att vara lite i lugn och ro. Man borde utveckla den inte se till att det försvinner i framtiden. Man borde kanske satsa på asfaltering till Sörsjö koloniförening. Vägen är ofta full med djupa hål. Lysen för bättre framkomlighet, turistanvisningar, eventuellt övernattningsmöjligheter för turister, en promenad-/cykelväg runt sjön. Sverige har ett svalkande klimat, ren natur, stolta och hjälpsamma medborgare, vilket i framtiden kommer öka turismen för att helt enkelt svalka sig i Sverige. Värnamo kommun borde satsa mer på det eller ge chansen till privat aktör att etablera en sån verksamhet.

Hoppas att Värnamo kommun väljer ett annat område att utveckla och utöka bostäder. Bygg högre är också ett bra sätt att utnyttja marken.

Många känner som jag, hur ska det bli i framtiden. Vart ska man bort från buller i framtiden? Får vi vara kvar?

Synpunktslämnare 5

Som kolonist vid Sörsjö koloniförening Backsippan vill jag efter att ha tagit del av översiktsplanen för Värnamo stad och det digitala dialogmötet ge följande synpunkter.

Det är viktigt att Värnamo kommun snabbt utreder om Sörsjö koloniområde får vara kvar där det ligger idag eller om det ska flyttas till annan plats. Vid en flytt, även skyndsamt utreda vilken plats för koloniområde som kan bli aktuell i framtiden. Som kolonist vill man ha sin kolonilott nära sitt boende. Om man bor hos Finnvedsbostäder är det numera minst tre års kötid som krävs för att kunna byta till önskat boende. Jag planerar att kunna flytta till en lägenhet ännu närmare Sörsjö. Det är en fördel om man inte behöver vara beroende av bil utan även har möjlighet att ta sig till sin kolonilott på cykel eller med allmänna kommunikationsmedel.

Det finns gång- och cykelväg ända fram till koloniområdet samt busshållplats vid Citygross. Det finns en annan miljöaspekt också att ha med sig gällande om det blir flytt eller inte. Sörsjö bildades 1967 då man fick flytta ifrån ett koloniområde i staden som skulle bebyggas med bostäder. Vad jag förstår så

Kommentar:

Kommunen noterar synpunkterna och hänvisar till det svar som givits synpunktslämnare 4.

har därför en del av stugorna redan flyttats en gång till Sörsjö. Håller stugan för ännu en flytt? Hur mycket vågar man investera i sin kolonilott för att få en trevlig vistelse där dagtid med underhåll på gamla byggnader inklusive staket och trädgård? Jag har valt att investera i en miljövänlig toalett, separett med kompostering (och fick mycket snabb och bra handläggning av tillståndet för detta av Värnamo kommun). Funderar på luftvärmepump och eventuellt solel för att få ett behagligt klimat i stugan varma sommardagar samt bättre och kanske billigare underhållsvärme på vintern.

Miljövänliga lösningar och ett gynnande av mångfalden är saker som intresserar mig, men det kostar ofta mer att välja de mer miljövänliga alternativen. Vi kolonister får inte ROT-avdrag eftersom det inte räknas som fritidsboende. Det känns angeläget att få veta om vi får vara kvar på Sörsjö eller inte.

Jag ser också gärna att Värnamo kommun är tydliga gällande kommande ändringar i arrendeavtalet och kring eventuella åtgärder kring bristen på bygglov. Det är gamla byggnader som uppförts av tidigare generationer kolonister. Med en bra dialog kan det bli bra överenskommelser för alla parter.

Jag tycker att det var väldigt bra att Värnamo kommun bjöd in Sörsjö koloniföreningar till en fördjupad digital dialog. Jag tyckte nämligen inte det framkom i översiktsplanen att förändringarna skulle påverka Sörsjö koloniområde. Det digitala mötet var en bra start på fortsatt dialog kring framtida utveckling i Sörsjö. Hur kan vi tillsammans med kommunen gynna koloniområdets utveckling som är en viktig del i staden?

Synpunktslämnare 6

I förslaget finns det planer på att omvandla Sörsjö koloniföreningar till annat ändamål. Koloniområdet har funnits sedan 50-talet och Backsippans område flyttades från centrala delar i Värnamo till Sörsjö 1967. Sedan dess har ytterligare ett område vuxit fram. Totalt har vi närmare 150 kolonilotter som brukas av intresserade odlare, njutare av rekreation och samlar många nationaliteter under tre föreningar.

Kommentar:

Kommunen noterar synpunkterna och hänvisar till det svar som givits synpunktslämnare 4.

För att föreningsverksamheten ska kunna utvecklas måste föreningarna känna att vi har kommunens stöd, nu och även i framtiden. Vikten av att det finns möjligheter till närodling även för dem som inte har egna trädgårdar är också av vikt för att öka attraktiviteten för invånare i kommunen.

I övrigt finns det mycket som kan funderas på, vilka konsekvenser kan uppstå, om man ändrar strukturen för mycket i området. Sörsjösjön har också unika biotopiska djurarter att ta hänsyn till. Då är det bättre med ett rekreationsställe som fler kan få ta del av än att det blir egna tomter runt omkring. Soptipp, reningsverk och motorcrossbana är också viktiga delar att ta hänsyn till. Dessa ökar inte attraktiviteten och kan i framtiden istället bli saker som stör ett permanent boende. Strax intill går även en högspänningsledning som skulle vara negativ sett ur boendeperspektiv. Runt omkring Sörsjö finns också betes- och hagmarker för Sörsjö stall/ridskolas hästar. Var ska ridhuset/stallets hästar beta om marken försvinner till annat? Var ska uppställningsplats för hästar/vagnar med mera vara när de arrangerar tävlingar? Företrädelsevis är det flickors idrott som skulle kunna påverkas negativt av ändrade förutsättningar för stallet och ridskolan. Kommunen har också plöjt ner mycket pengar i stallets omgivning och för deras behov. I närområdet finns även industrier och fraktföretag med mycket trafik. Var ska industrier få plats i Värnamo om man först tillåter byggnation, men sedan ändrar förutsättningarna och vill att företag etablerar sig på annat anvisat ställe?

Om Värnamo ska få attraktiva företag och arbetsgivare där de 40 000 invånarna kan få sin inkomst och kommunen skatteintäkter, måste man bestämma var företag/industrier långsiktigt kan etablera sig. Låt området vara en bra plats för dessa företag, som då ligger vid en infart och därför inte behöver dras ner genom staden för att lasta/lossa gods, vilket också ger miljöfördelar.

Bilaga: Länsstyrelsens granskningsyttrande

Nedan visas Länsstyrelsen i Jönköpings läns granskningsyttrande i sin helhet.

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

GRANSKNINGS- YTTRANDE

Sida 1/3

Datum
2021-09-02

Beteckning
401-5770-2021

Karin von Zweigbergk
Samhällsbyggnadsenheten
010-2236333

Värnamo kommun

Fördjupning av Värnamo kommuns översiktsplan avseende Värnamo stad

Värnamo kommun har under utställningen översänt rubricerad översiktsplan till Länsstyrelsen enligt 3 kap. 14 § plan- och bygglagen (i sin lydelse före 1 april 2020).

Länsstyrelsens roll i planprocessen

Under utställningstiden ska Länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om förslaget inte uppfyller lagkraven vad gäller riksintressen, miljö kvalitetsnormer, redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning och bebyggelsens lämplighet i förhållande till hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen noterar att det endast är översiktsplanens huvudrapport som antas och att bilagan Utvecklingsområden därmed ska betraktas som ett planeringsunderlag. Det är viktigt att detta är tydligt i samband med att planen antas. Länsstyrelsens granskningsyttrande är skrivet med denna utgångspunkt.

Riksintresse

Flera av de områden där översiktsplanen föreslår en utvecklad markanvändning berörs av riksintresset Lagan nedströms Hörledammen. Det går inte att utesluta att en exploatering inom riksintresset kan innebära en påtaglig skada. Påverkan på riksintresset är beroende av vilken typ av åtgärder som ska genomföras och detta måste utredas i kommande detaljplanearbete. Inom vissa delar av riksintresset gör Länsstyrelsen bedömningen att värdena kan vara relativt låga, exempelvis inom den föreslagna nya stadsdelen öster om Lagan mellan järnvägen och väg 27. Påverkan på riksintresset behöver dock även i detta fall utredas i kommande planprocesser.

Arkiv: 2021-09-02 Ärende: PLAN.2019.21 Handling: 591042

Planhandlingen redovisar MSA-yta samt stoppområde för höga objekt från Hagshults övningsflygplats under riksintressen för kommunikation. Det är felaktigt. Dessa påverkansområden hör istället till riksintressen för totalförsvarets militära del.

I övrigt har riksintressen behandlats på ett tillräckligt sätt i översiktsplanen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

MILJÖKVALITETSNORMER FÖR VATTEN

Miljö kvalitetsnormer för vatten har i huvudsak behandlats på ett relevant sätt i översiktsplanen. Det är dock viktigt att den fortsatta stadsutvecklingen sker utan påverkan som kan riskera försämring av den ekologiska eller kemiska statusen för vattenförekomsterna Lagan, Vidöstern och Härån. Viktiga frågor att hantera vid åtgärder i och intill Lagan är påverkan på de hydromorfologiska kvalitetsfaktorer (flöde, konnektivitet och morfologi). Vid all exploatering är dagvattenpåverkan en viktig fråga att hantera.

MILJÖKVALITETSNORMER FÖR LUFT

Miljö kvalitetsnormer för luft behandlas på ett tillräckligt sätt i översiktsplanen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Denna fördjupning av översiktsplanen anger inga områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Mellankommunal samordning

Planförslaget innehåller inga förslag som föranleder Länsstyrelsen att ställa särskilda krav på mellankommunal samordning.

Hälsa och säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion

Förorenade områden har behandlats på ett bra sätt i översiktsplanen. Det saknas dock ställningstagande om förorenade områdens hantering i detaljplaneprocessen. I kommande detaljplanläggning är det viktigt att förorenade områden utreds i tidigt skede i planprocessen.

I efterföljande detaljplanering behöver stabilitetsfrågan utredas i de områden som berörs av risk för erosion och skred. Det saknas ställningstaganden kring hur risken för erosion och skred ska hanteras.

I övrigt har frågor om hälsa och säkerhet samt risken för olyckor och översvämning hanterats bra på en övergripande nivå i planen. Flera av områdena där kommunen anger en förändrad eller utvecklad markanvändning, berörs dock av de olika riskerna. Det är inte förrän samtliga relevanta riskfrågor utretts som det är möjligt att bedöma markens

lämplighet för det som nu är föreslaget i planen. Det innebär att hänsyn till flera olika riskfrågor kommer att behöva tas i framtida planering.

Övrigt

Länsstyrelsen gör följande medskick inför framtida prövningar om upphävande av strandskydd. Flera av områdena där kommunen anger en förändrad eller utvecklad markanvändning berörs av strandskydd. Det är inte möjligt att utifrån den övergripande redovisningen i översiktsplanen ta ställning till om det finns särskilda skäl för att upphäva strandskyddet inom de föreslagna utvecklingsområdena. För att det särskilda skälet angeläget allmänt intresse (tätortsutveckling) ska kunna tillämpas behöver det finnas en utredning om alternativa lokaliseringar, det vill säga en motivering till varför det allmänna intresset tätortsutveckling inte kan tillgodoses någon annanstans. En sådan redovisning saknas i översiktsplanen och behöver därför redovisas i kommande prövning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Emma Willaredt med samhällsplanerare Karin von Zweigbergk som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

